

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
goslaviji 50 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Zakopani se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ceneoglasov
1 stolp. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
in dneva po prazniku

Monument slovenskega ljudstva!

Po vojni je zavel nov duh na polju telesne vzgoje. Voja je bila oslabila fizične sile ljudstva in s tem zmanjšala tudi moralne moči in moralni odpor. Tej reakciji je skoro avtomatično sledila po vojni močna akcija za fizično in moralno obnovo ljudskih sil, za zdrav preporod ljudstva. Vedno bolj se je začel širiti smisel za razne panoge telesne vzgoje. Tvorile so se razne nacionalne športne in telovadne organizacije v vseh državah in vodile propagando s prireditvami in tiskom. Te nacionalne športne in telovadne organizacije so navezale mednarodne stike in organizirale tudi velike mednarodne telovadne in športne prireditve in tekme. Sport je postal svetovno ljudsko gibanje, pri katerem si stojijo narodi stalno nasproti v tihi tekmi za prvenstva in rekorde v raznih sportnih panogah, zlasti pa v tekmi za čim večje populariziranje telesne vzgoje.

Hvala Bogu je to gibanje tudi med Sloveni našlo živahen odmev in razne organizacije pridno tekmujejo ne le glede tehnične dovršenosti, ampak zlasti tudi glede števila mladine, ki jo pritegnejo v svoj krog. Tako stojimo pred zdravim pojavom, da mladina vseh povsod najde dovolj pobude in dovolj prilike za telesno kulturo, ki je za razvoj moralnih sil v narodu prav tako potrebna kot duševna. Narod brez močnih telesnih sil je tudi narod duševnih slabštev.

Tak razmah telesne vzgoje pa je sam po sebi prinesel misel velikih vežbališč in tekmovališč. Veliki narodi so si začeli graditi stadione. Zlasti za velike prireditve, ki naj vplivajo na široke množice in jih pritegnejo v tok telesne vzgoje, se je pokazala potreba po grškem stadionu.

Že l. 1922 si je orlovska organizacija osvojila načrt takega stadiona in l. 1923 je že napravila prvi korak za uresničenje načrta. Za V. katoliški shod se je za silo priredila velika jama na severnem koncu Ljubljane ob Dunajski cesti nasproti artiljerijski vojašnici kot stadion.

Ta prvi poskus je pokazal, kako zdrava je misel zgradbe stadiona ne le s tehničnega vidika in z vidika propagande telesne vzgoje med desetisočerno množico gledalcev, ampak zlasti tudi z gospodarskega vidika. Velike prireditve in manifestacije (n. pr. katoliški shodi) so bile prej redno obsojene na deficit vsled dragih izdatkov za pripravo vežbališča in manifestacijskih tribun. Ti dragi izdatki pa so obremenili samo eno prireditev, ker je bila zgradba samo provizorna in ni mogla čakati druge prireditve. Investicije, ki so se napravile l. 1923 za katoliški shod na stadionu, pa so ostale kot temelj in je sedaj samo treba delo nadaljevati.

Pri nadaljevanju dela ima pa orlovstvo dvoje v vidu. Stadion mora ustrezati ne le v tehničnem oziru, biti mora tudi umetnina. Za ustvarjanje takih monumentalnih umetnin pa je treba časa. Pod vodstvom najodličnejšega arhitekta-umetnika se bo zgradba v etapah nadaljevala. Razumljivo je, da bo za dograditev tako monumentalnega dela treba več let.

Poleg časa, za katerega ne bomo v zadregi, bo pa treba za ta monument tudi ogromnega denarja. In v tem oziru se je orlovstvo oprijelo načela, naj si ta monument gradi ljudstvo z ljudskimi prispevki. Kakor se je s Petrovim novičem zgradila najmonumentalnija cerkev katoliškega sveta, tako si bo tudi slovensko ljudstvo z malimi prispevki v teku let zgradilo orlovski stadion. Kamen do kamna vztrajno, brez prestanka, brez utrujenosti, dokler ne bo dograjen orlovski stadion.

Po investicijah, ki so se napravile ob priliki V. katoliškega shoda, se je v l. 1924 začela zbiralna akcija. Ta je dala na darilih približno en milijon kron, ki so se porabile za zgradbo umetniškega ozidja na treh najdaljših straneh, vzvemi fasadno stran.

Z novim letom 1926 se je začela druga stopnja zbiralne akcije z loterijo za Stadion. Na ta način so omogočeni tudi manjši prispevki od strani vsega ljudstva. Naj bi ves narod s kupovanjem srečk prispeval svoj novič k zgraditvi monumenta slovenskega ljudstva.

LORKOVIČA ZA DELA KAP.

Zagreb, 6. febr. (Izv.) Predsednika Hrvatskega federalističnega seljaškega saveza dr. Ivana Lorkoviča je danes zadel kap, vendar pa njegovo stanje še ni kritično. V krogih HFSS vlada velika skrb in žalost, ker je dr. Lorković spreten politik.

Radić nadaljuje z napadi na radikale.

SEJA RADIKALNEGA KLUBA. — RADIĆ MORA DEMISIJONIRATI. — MOŽNOST RAZKROJA RADIĆEVE STRANKE. — GOVORICE O NOVIH VOLITVAH.

Belgrad, 6. febr. (Izv.) Alarmanne vesti, ki so se včeraj razširjale o stanju vladne koalicije, so bile tudi danes aktualne. Značilno je, da izvirajo vse te vesti večinoma iz radikalnih krogov. Vsekakor je gotovo, da sedanja situacija ni več dolgo vzdržljiva. Radikali hočejo sedanjo krizo izrabiti v to, da primorajo Radića, da se pred njimi kolikor mogoče ukloni. Kajti gotovo je, da si je Radić s svojimi izjavami proti kroni, predvsem sam poslabšal položaj, na drugi strani pa je pomagal Nikoli Pašiću. Položaj Nikole Pašića je bil ravno zadnji čas zelo oslabljen in so v vseh radikalnih krogih govorili, kdo naj bi bil naslednik g. Pašića. Sedanji Radićevi izpadi pa so prišli ravno prav g. Pašiću, da si znova poskuša utrditi svoje stališče. Namen radikalov je, da skušajo za sedanji proračun zvaliti vso odgovornost na Radića. Radikalni krogi hočejo ravno omajano stališče Radićevo izrabiti v to, da ga čimbolj primorajo, da glasuje za proračun. Ko pa bi bil proračun izglasovan, potem pa se otvori prava kriza, pri kateri bi Radić moral oditi iz vlade. Verjetno pa je, da bo Radić mogoče moral podati demisijo že tekom nekoliko dni.

Radikalni klub je imel danes sejo, na kateri so razpravljali tudi o zadnjih izpadih St. Radića napram radikalom. Seja kluba je bila sklicana, da se radikali posvetujejo o proračunu, ko so ravno prispelale vesti o zadnjih Radićevih govorih, v katerih so njegovi napadi še ljutejši kot so bili doslej. Poslanci so zahtevali, da se energično nastopi proti takemu zadržanju g. Radića in da se mora od

njega takoj zahtevati, da poda demisijo na svoje mesto. Radikalni klub bi bil moral razpravljati o proračunu, pa se je spričo najnovjših poročil o Radiću največ govorilo o političnem položaju. Med drugim so govorili tudi Ljuba Jovanović, Vukičević in Laza Marković. Vsi govorniki so se pečali največ z Radićem in soglasno zahtevali, da se položaj med radikali in radićevci v najkrajšem času razčisti.

Nocoj sta odšla v Zagreb radićevska ministra dr. Nikić in Pavle Radić, da se s svojimi pristaši v Zagrebu posvetujeta o nastalem položaju in o nastopanju za slučaj, da bi Radić moral demisijsirati.

Danes je bil sprejet v avdienci dr. Šuperina, o katerem se trdi, da bi bil ob enem z dr. Nikićem pristaš radikalov, v slučaju, da bi prišlo do preloma v sedanji vladni koaliciji. Če ne pride do preloma že pred sprejetjem proračuna, je gotovo, da sedanja vladna koalicija po sprejetju proračuna ne bo mogla več obstajati. Zanimiva v tem pogledu je načelna debata narodne skupščine o proračunu. Splošno pozornost so vzbudili govori Davidoviča, Spahe in Uzunoviča. V političnih krogih se smatra, da bo za ustvaritev novega položaja treba razpisati volitve in se mnogo govori o tem, kdo bi mogel dobiti mandat, da jih izvede. Smatra se kot popolnoma izključeno, da bi te volitve ponovno vodil g. Pašić. Treba bo, da se ustvari za izvedbo bodočih volitev trdna in pošena koalicija, ki bo mogla izvesti pravilne volitve in vpostaviti v državi red.

Dr. Mehmed Spaho proti režimu.

Belgrad, 6. februarja. (Izv.) Današnja seja narodne skupščine se je začela ob 9. uri dopoldne. Po končanih formalnostih je dal skupščinski predsednik Marko Trifković besedo predsedniku JMO poslancu dr. Mehmed Spahu, ki je s svojim govorom izpolnil celo dopoldansko sejo. Spaho je v svojem govoru rekel, da je njegova stranka v začetku pozdravila sporazum med radikali in radićevci, toda se je kmalu uverila, da ta sporazum ni pravi. Razumljivo je, da ni moglo priti do pravega prijateljstva in bratstva med strankama, od katerih ena je bila prežanjana, njeni voditelji pa so bili v ječah. Ta sporazum tudi ni prinesel državi nikake spremembe na boljše, ker imamo še vedno ravno take razmere, nad kakršnimi se je pritoževal Radić pred vstopom v vlado. Na svojih mestih so še vedno isti uradniki, vlada se poslužuje

ravnostega policijskega aparata kot preje. Še vedno so po službah oni uradniki, ki so nekoč zatirali naše ljudi in so pomagali izvajati teror ob volitvah. Na mnogih mestih se še vedno nastavlja kot uradniki ljudje, ki nimajo dovoljne izobrazbe in v policijsko službo so bili sprejeti nekateri, ki so obdolženi težkih zločinov. Oblast nekaterih okrajnih glavarjev je še vedno neomejena in lahko terorizirajo posameznike, kot so to delali poprej. Govornik obžaluje, da je pri načelni debati o proračunu navzočih tako malo ministrov. Če so nekateri ministri tako utrujeni in od starosti onemogli, da ne morejo več prihajati na seje, naj podajo ostavko na svoja mesta. Radić je o slabih razmerah podal najboljše dokaz sam s svojimi članki, katere je objavil v »Domu«, in s svojimi zadnjimi govori.

„Radikal“ za popolno ravnopravnost v državi.

Belgrad, 6. febr. (Izv.) Danes je izšlo glasilo neodvisnih radikalov »Radikal«. Glasilo izdaja Nastas Petrović, glavni urednik pa je Momić Ivanić. V uvodnem članku »Prva reč« povdarja glasilo potrebo, da je ponovno začelo izhajati. Kot svojo nalogo smatra ureditev današnjih razmer v državi in konsolidacijo odnosov v radikalni stranki. List hoče delati na to, da se reši ljudstvo in država iz sedanjega slabega stanja, delati hoče za pomirjenje med posameznimi pokrajinami. Glavno delo lista bo, da pride v državi čimprej do popolnega in trajnega

sporazuma. List zahteva popolno ravnopravnost za vse dele naše države, brez ozira na vero in narodnost. »Radikal« bo glasnik idej Stojana Protića, in bo hodil po od njega začetni poti. Vodil bo radikale v smeri, katero jim je nekoč pokazal g. Protić. List tudi pozivlja na delo vse poštenjake v radikalni stranki in pravi, da ni več dolgo čas, ko se bodo sedanje struje med radikali pomirile in bodo vsi zopet skupno nastopali v blagor ljudstva in stranke. Smatra se, da je pri tem mišljen tisti čas, ko bo moral g. Nikola Pašić zapustiti politično pozorišče.

Jovanović proti Pašiću, Radiću in Stojadinoviću.

RADIĆ NE SME IGRATI VLOGE MINISTRA. — RADIĆEVIM DEMANTIJEV NIHOJE NE VERJAME. — RADIKALNE ORGANIZACIJE PROTI RADIĆU.

Belgrad, 6. febr. (Izv.) Na današnji seji radikalnega kluba je Ljuba Jovanović v poldrugournem govoru ostro nastopil proti Stjepanu Radiću, Nikoli Pašiću in drugim članom vlade. Kar se specielno tiče S. Radića, je Jovanović izjavil, da so njegovi nastopi ne samo deplasirani, temveč dajo povod za sumnje, da St. Radić ni normalen. To je edino opravičilo za St. Radića. Če ni normalen, naj gre tja, kamor grede taki ljudje. Ne sme igrati vloge ministra in odgovornega politika. Stjepan Radić je v svojem govoru v Dubrovniku dejal o Jovanoviću, da je radićega proti volitvam, ker mu ni zasiguran mandat. Jovanović je na taka izvajanja Stjepana Radića odgovoril, da pozna tendence nekaterih radikalov, ki bi ga hoteli

pustiti hoditi pota pokojnega Protića, vendar pa naj se Radić ne briga za njegov mandat, ker si ga bo vedno sam našel. Radić pa psuje proti parlamentu ker ni član parlamenta.

Jovanović je protestiral proti izrabljanju kraljevega imena, pobijal je Radićeve izjave, zahteval je, da se čimprej razčistijo odnosi. Izjavil je, da nikakor ne zadostujejo kaki demantiji, ker Stjepanu Radiću nihče več ne verjame. Treba je najostrejših ukrepov in odločne akcije za preorientacijo v notranji politiki. Njegov govor je izzvenel v tem, da morata Nikola Pašić in Stjepan Radić iz političnega obzorja.

Ostro je kritiziral proračun, predvsem način, kako je do proračuna prišlo. Nato je govoril o delovanju Stojadinoviča. Izjavil se je

proti njegovi politiki. Ne verjame, da bi bil Stojadinović zmožen izpeljati varčevanje. Zato je treba najti primernejšo osebo kakor je Milan Stojadinović.

V radikalnih krogih so Jovanovičev govor sprejeli z največjimi simpatijami. Razpoloženje radikalnega kluba je v prvi vrsti odločno obrnjeno proti Radiću, v drugi vrsti pa proti Pašiću. Potem je govoril poslanec Ivanišević, ki je prečital brzojavne proteste radikalnih organizacij iz Mostarja in drugih mest proti Radićevim nastopom. Radikalni klub bo svoje seje nadaljeval v ponedeljek.

V Rim!

Mednarodna zveza katoliških telovadnih organizacij v Parizu (Union Internationale des Oeuvres Catholiques d'Education Physique), katere člani smo tudi mi, nas ponovno kliče na svojo veliko mednarodno slavnostno prireditev, ki se bo letos vršila v Rimu in sicer 3., 4. in 5. septembra. Ob tej priliki v velikem številu prihite v večno mesto naši bratje iz Češkoslovaške republike, iz Francije, Belgije in Švice in drugod. Tudi mi se jim hočemo pridružiti v številnem odposlanstvu in to s tem večjim veseljem, ker se bo vršila prireditev pod pokroviteljstvom sv. Očeta papeža Pija XI., skupnega očeta vseh narodov.

Pozivamo brate Orle in sestre Orlice, da se v čim obilnejšem številu odzovejo častnemu vabilu. Vabimo pa tudi vse druge naše prijatelje, naj se nam pridružijo, da bo tako naša ožja domovina kakor tudi naša država častno zastopana v zboru narodov zbranih ob tej priliki v večnem mestu.

Naša pot bo trajala devet dni. Odhod bo v ponedeljek 30. avgusta zjutraj iz Ljubljane, vrnili se bomo v torek 7. septembra zvečer. Med potom bomo en dan ostali v mestu Assisi, kjer se letos z velikimi slovesnostmi obhaja 700 letnica smrti sv. Franciška Asiškega, dalje v Florenci in nazaj grede bomo obiskali Benetke. V Rimu bodo vsi imeli dovolj prilike ogledati si vse največje znamenitosti in spomenike večnega mesta.

Cena za vožnjo, prehrano (razen na vlak) in stanovanje je določena za Orle v kroju in telovadce Din 1100, za vse ostale Din 1250. Cena bi se mogla izpremeniti le v slučaju nepredvidene znatnejše valutne izpremembe.

Prihlasi z navedbo natančnega naslova in z vplačilom prvega obroka v znesku Din 200 se morajo poslati do 15. marca Jugoslovanski Orlovski zvezi v Ljubljani, Ljudski dom.

Vsa podrobnejša navodila in pojasnila se bodo sproti objavljala.

Jugoslovanska Orlovska zveza.

Češkoslovaška prizna sovjetsko Rusijo.

Praga, 6. febr. (Izv.) »Prager Tagblatt« poroča, da se je zunanji minister dr. Beneš sestel s sovjetskim delegatom Osejenkom radi izročitve note, da bi se sovjetska vlada priznala tudi de iure. Vsebina note se bo objavila jutri.

Varšava, 6. febr. (Izv.) Nadzorni odbor je ugotovil, da so se izvršile v Državni banki večje nepravilnosti. Dva ravnatelja sta bila takoj odstavljena, tretji pa je že podal demisijo.

Zeneva, 6. febr. (Izv.) Švicarska delegacija objavlja z ozirom na ruska pogajanja, da ne bo v zadevi ničesar več popustila. Če rusko zastopstvo s sedanjimi predlogi ne bo zadovoljno, je mogoče, da se pogajanja popolnoma prekinemo.

MALA ANTANTA.

Belgrad, 6. febr. Naša delegacija za konferenco Male antante je sestavljena. Poleg dr. Ninčiča se udeležijo konference Milan Antić, dr. Vukičević, Erhartić. Delegacija bo v torek zvečer zapustila Belgrad in pride v sredo v Temesvar istočasno z češkoslovaškim zastopstvom. Konferenca bo trajala samo en dan. V sredo zvečer bosta dr. Ninčič in dr. Beneš že zapustila Temesvar.

RADIĆ PREGANJA UČENJAKE.

Zagreb, 6. febr. (Izv.) Upravitelj muzeja za umetnost in obrt Szabo je dobil danes od ministrstva za prosveto brez vsakršnega razloga dekret, s katerim se upokojuje. Szabo je znan kot velik učenjak in odličen strokovnjak v svoji stroki, zato je njegova upokojitve vzbudila v znanstvenih krogih veliko nevoljo in vznemirjenje.

Tedenski pregled

Narodna skupščina nadaljuje svoje prisilno delo. Vlada večina je kljub vsem utemeljenim ugovorom opozicije, posebno pa še Jugoslov. kluba, izglasovala zakon o izkoriščanju državnih plovnih prometnih sredstev in naprav. Izvolila je dva člana v odbor o upravljanju vojne odškodnine; opozicija se volitev ni udeležila, ker ji v odboru niso dali zastopnika. Soglasno je skupščina odobrila zakon o zavarovanju vojaških aviatikov. Nato je začela načelno razpravo o proračunu za leto 1926.—27., ki bo trajala približno 14 dni. Opozicionalne skupine so podale svoja posebna poročila, na katera je potem malo resno odgovarjal zastopnik finančnega ministra Nikola Uzunović. V seji 4. t. m. je isti minister odgovarjal na interpelacijo Jugoslovanskega kluba zaradi davčne preobremenitve Slovenije. Povedal je le to, da so davčna bremena tudi v drugih pokrajinah velika (kar je seveda za nesrbske pokrajine povsem resnično) ter je pohvalil vestnost slovenskih davčnih uradnikov pri pobiranju davkov. V nato sledeti razpravi so se oglašili k besedi mnogi govorniki tudi drugih opozicionalnih skupin, a Jugoslovanski klub je poslal v boj štiri govornike in končno podal predlog, ki ugotavlja: Da je preobremenitev našega gospodarstva in ljudstva preokročila vse meje, da so posebno vsled davčnih neenakosti davkoplačevalci v prečanskih pokrajinah, posebno pa v Sloveniji že popolnoma izčrpani in da sedanja vlada za pravičnejšo razdelitev bremen ni še ničesar storila. Ta predlog je večina seveda gladko odbila in prešla preko vseh pritožb na dnevni red. Niti en radičevac se ni oglašil proti brezmejnemu izmožgavanju prebivalstva. V seji 5. t. m. je imel velik proračunski govor Ljuba Davidović. Ostro je posvetil v razmere, v katere je zašla država pod Pašičevo samovlado. Proračun raste v nedogled, a ljudstvo obubožava, ugled parlamenta je padel pod ničlo, ministri so od danes do jutri in ne pridejo do smotnega dela; taka vlada ne zasluži, da se ji odobri proračun. Odgovarjal je minister Uzunović, ki je med drugim izjavil, da vlada na volitve — ne misli. — Časnikarji in politični sodrunkari so na svojem sestanku v Belgradu sklenili protestno izjavo proti prosvetnemu ministru Stepanu Radiću, ker jih je v svojem govoru v Dubrovniku napadel, češ, da pišejo neresnice. — Zvezo Slovenije z morjem je zahteval občinjski svet na Sušaku v svoji zadnji seji; proga naj bi se priključila dosednji progi Zagreb—Sušak. — Starokatoliški škof Kaludjera v

Zagreb je bil obsojen tudi v drugi instanci, s čimer je nad starokatoliškim gibanjem v Jugoslaviji izrečena končno veljavna sodba. — Češkoslovaški generalni konzul v Ljubljani dr. Beneš je odpoklican v zunanje ministrstvo v Pragi; na njegovo mesto v Ljubljani pride dr. František Resl. — Umrl je v Zagrebu P. Josip Milošević, minoritski gvardijan. — Za evharistični kongres v Chicagi se je ustanovil v Zagrebu poseben pripravljalni odbor; za informacije glede prevoznih cen itd. se je obrniti na »Jugoslavija, Ekspres Agencija« a. d. Ljubljana, Kolodvorska ulica 41 a. — Stanek Male antante bo 10. t. m. v Temešvaru; razpravljali bodo predvsem o dogodkih na Madžarskem. — Angleško poslaništvo v Atenah se zelo giblje, da bi se sklenil balkanski garancijski pakt. — Bivši avstrijski kancelar dr. Seipel se je te dni mudil v Berlinu, kjer so ga sprejeli z vsemi častmi; imel je pogovore z dr. predsednikom Hindenburgom in drugimi vodilnimi državniki. Očitno se pripravlja združitev Avstrije z Nemčijo. — Nemški parlamentarni odbor za zun. stvari je z 18 proti 8 glasovom sklenil, da Nemčija pristopi k Zvezi narodov. — Gospodarski in turistični boj kot proti Italiji zaradi krivice, ki jih trpi nemška narodna manjšina na Južnem Tirolskem, se v Avstriji in Nemčiji čimdalje bolj širi. — Na Češkoslovaškem se pripravlja vstop Hlinkove Slovaške ljudske stranke v vlado; kot temeljni pogoj zahteva stranka priznanje Masarykovega manifesta, ki zagotavlja Slovaški popolno avtonomijo. — Angleški kralj je v svojem prestolnem govoru ob otvoritvi parlamenta naglasil važnost locarnske pogodbe za pospešenje razorožitve in napovedal mednarodno konferenco za ureditev delovnega časa, ki se bo vršila v Londonu. Angleška delavska stranka je k prestolnemu govoru sklenila dodatni predlog, ki zahteva nacionalizacijo angleške industrije in kontrolo delavstva nad vodstvom podjetij. — Proti madžarski ponarejevalski družbi je budimpeštansko državno odvetništvo podalo obtožnico. Vseh obtožencev je 26, od teh 21 v zaporu. Za glavnega krivca označuje obtožnica princa Windischgraetza. Družba, ki stoji za njim, je hotela spraviti na ogrski prestol nadvojvodo Albrehta. — Na Portugalskem so imeli malo vojaško vstajo, ki je hotela obnoviti nacionalno vlado in preosnovati tudi ustavo. Vstajo so takoj zatili. — V Berlinu je umrl bivši ruski vojni minister Suhomlinov, ki je bil radi neuspehov ruske armade l. 1915. obsojen na dosmrtno pregnanstvo.

Ali je bila narodna vlada popolnoma avtonomna?

Na našo svoječasnno ugotovitev, da je bila prva Narodna vlada Slovenije ob prevratu popolnoma avtonomna, da, še več, da je imela naravnost vladarske pravice, odgovarja »Jutro«, da je ta trditev netočna in neresnična, češ, ker je bila Narodna vlada »ime-novana« od »Narodnega Veča« v Zagrebu.

Ta »Jutro« argument ne drži. Res je in priznavamo tudi mi, da je imelo pred združenjem s staro Srbijo suvereno oblast nad novo nastalo državo Hrvatov in Slovencev Narodno veče. Ravnotako je res, da je v proklamaciji Narodne vlade (v 1. štev. Uradnega lista z dne 31. oktobra 1918) izrečeno, da je »imenovalo« to vlado predsedništvo Narodnega veča, toda po predlogu Narodnega sveta v Ljubljani. — Iz tega sledi, da se je porodila Narodna vlada neposredno iz nas samih po prav tistem revolucionarnem pravu, po katerem so bili tudi »imenovani« ali recimo: delegirani od posameznih strank in Narodnih svetov odposlanci kot pravi člani v Narodno veče, ki tudi ni bilo porojeno ali ustvarjeno samo iz sebe. O postanku Narodne vlade je itak dovolj jasno ugotovil dejanski stan že dr. Breje v »Ilustriranem Slovincu« dne 25. oktobra 1925. Toda tisto »imenovanje« Narodnega veča smatramo ravno tako lahko za potrditev že izvršenega dejstva, ne da bi hoteli s tem odreka ti mu pravico vladarja in krati ti Narodnemu veču suverenost. Dejstvo je pa tudi, da Narodno Veče svojih suverenih pravic ni izvrševalo, temveč jih je bodisi z molčnim priznanjem preneslo na Narodno vlado v Ljubljani glede Slovenije.

Zato tudi danes vzdržujemo svojo trditev, da je bila prva Narodna vlada v vsem popolnoma avtonomna ter da je imela prav vse tiste pravice, ki jih je imela popred postavodajalni državni zbor in ministrstvo kot njegova eksekutiva. Med Narod. vlado in Narodnim Večem v Zagrebu je bilo približno tisto razmerje, kakršno je n. pr. med predsednikom ameriških Zedinjenih držav in med popolnoma samostojnimi vladami posameznih Zveznih držav; ali med predsednikom švicarske republike in med posameznimi kantoni. Iz vseh dejanj Narodne vlade pa izvira, to lahko trdimo, da je ta izvrševala tudi vladarjeve pravice čeravno via facti po že popred omenjenem revolucionarnem pravu. Najodličnejši pravniški krogi priznavajo, da je bila prva Narodna vlada avtonomna v najširšem pomenu besede, da še več: bila je zakonodaj-

na in obenem izvrševalna oblast nesporno vsaj do dne 1. decembra 1918. Pa še kasneje so živ dokaz popolne avtonomije dogodki in neodvisni ukrepi Narodne vlade vse dotlej, dokler ni bilo sestavljeno v Belgradu prvo ministrstvo; glej Uradni list št. XXVIII. z dne 28. decembra 1918. Tedaj je bil minister za notranje zadeve Svetozar Pribičević, ki je prvi začel krhati in rušiti drobec za drobec od prvotne naše popolne avtonomije. Pričetek centralizacije pada že v to dobo. Facta loquuntur!

Kako malo je Narodno Veče izvrševalo svojo suverenost nad Narodno vlado, naj prinesemo le en dokaz. Z naredbno št. 44 v Uradnem listu št. 4 (dne 9. novembra 1918) je Narodna vlada razpustila deželni odbor vojvodine Kranjske. — Ne dotikamo se s tem vprašanja kot političnega akta. Ugotavljamo le: Kako bi bila mogla to storiti Narodna vlada, če bi ne bila izvajala vseh avtonomnih pravic v najširšem obsegu? Narodno Veče v tem ni izvršilo nikake suverene pravice. Ni se jih seveda odreklo v kaki formalni obliki, pač pa se jih je odreklo de facto, ker jih je pustilo izvrševati avtonomni Narodni vladi.

Deplasirano je »Jutrovo« namigavanje na inkameracijo bivših deželnih doklad, o likvidaciji deželne imovine itd. Molč v tem oziru bi bil umestnejši. Ker pa smo že omenili razpust deželnega odbora, naj nam bo dovoljeno omeniti tudi to, da še vedno lahko s prstom pokažemo na gospoda, ki ima največ »za-sluge« (?) pri tem, da je bila razpuščena tako važna avtonomna korporacija, kakor je bil deželni odbor. Ta gospod pa je daleč zunaj naših vrst! Res je, da je morala prva Narodna vlada pobirati prejšnje deželne davke, za kar je bila ne le upravičena, temveč tudi poklicana. Od kod pa naj bi bila sicer dobila sredstva za kritje potrebščin, za plačevanje usluž-bencev, itd.? Če bi bila vlada avtonomna tu di ostala, bi bili ostali tudi vsi davki na-ši. Tako so pa z ukinjenjem avtonomije bili »centralizirani« tudi dohodki od bivših deželnih doklad, ki jih sedaj baše v svoj žep centralna blagajna. Narodni vladi se ne more niti najmanj očitati, da ni ukinila vseh dežel-nih doklad. Da se to ni zgodilo ob centraliza-ciji splošne uprave, je krivda vse drugje. O tem bo lahko dala najtočneje pojasnilo fi-nančna delegacija. Čuli smo namreč prav ondi trditev, da je pobiranje bivših dežel-nih doklad opravičeno zategadelj, ker je prevzela država bivše deželne uslužbence in deželne zavode. Edino to je resnica o inkame-raciji deželnih doklad. O likvidaciji deželne imovine za danes molčimo. O tem morda drugič, kar pa neki gospodi prav gotovo ne bo všeč. — — —

Da vidamo nazaj na suverenost Narod-

nega Veča, konstatiramo še enkrat, da se je te suverenosti posluževalo v najredkejših važnih aktih. En primer navajamo: Kot nosi-telj vrhovne oblasti je izdalo naredbno o po-milostitvi (amnestiji); nar. št. 17 v Uradnem listu 6. 11. 1918 in nar. št. 91 v Uradnem listu 18. 11. 1918. Ali pa je bila s tem avtonomija Narodne vlade v čem koli kršena? Kakšne pravice je prepuščalo Narodno Veče tej vladi, je najeklatantnejši dokaz njena naredba z dne 14. novembra 1918, št. 111, ki ureja prehodno upravo v ozemlju Narodne vlade SHS v Ljubljani. (Glej Urad. list št. 11 z dne 21. novembra 1918.) To naredbno je izdala Na-rodna vlada le sporasumno (!) z Narodnim Večem. Ali ni torej v tem samem dejstvu že dovolj izraženo, da je bila Narodna vlada po-vsem avtonomna?

Narodna avtonomna vlada je nepo-sredno pozdravila regenta Aleksandra dne 4. decembra 1918 povodom tedaj že izvršene-ga združjenja. (Glej Urad. list 7. dec. 1918 na str. 36.) Narodna vlada je — bodisi po revo-lucionarnem pravu! — izdajala naredbne brez pritrditve, brez sporazuma z Narodnim Ve-čem. In te naredbne so imele in imajo še danes moč z a k o n o v, imajo sankcijo, in jih izvršujejo uradi in oblastva. Idimo še dalje: Narodna vlada je razveljavljala posamezne avstr. zakone in njihova posamezna določila. Prim. nar. 134 or azveljavljenju avstr. zaka-nov o društvenem pravu, in nar. št. 135 o razveljavljenju avstr. zakona o shodnem pravu. (Urad. l. št. 14, 28. nov. 1918.) itd. Če bi hoteli naštevati še več primerov, bi morali prepisati vse številke Uradnega lista dotlej, dokler ni posegla po avtonomnih pravicah prve naše Narodne vlade centralna vlada. In da ne bo prihajalo »Jutro« zopet z zofizmi in zavijanjji, poudarjamo, da je izvrševala Na-rodna vlada kakor popred med obstojem Na-rodnega Veča, svoje avtonomne pravice celo še pod obstojem prve — Protičeve skupne centralne vlade (glej tudi dokumente v Urad. listu!), in da je bila šele kasneje pod centra-listi, ki so nasledovali Protičevo vlado, naša avtonomija pokopana, ali vsaj v vsem mogo-čem okrnjena, še predno je bila uzakonjena centralistična vidovdanska ustava. Zato pa pribijemo še enkrat: Narodna vlada je bila avtonomna, in te avtonomije ji ni niti odreka-lo še manj pa jo krčilo tedanje Narodno Veče v Zagrebu.

Ko končujemo, moramo reči, da smo re-snično v zadregi, če razmišljamo z ozirom na svoječasnno trditev »Narodnega Dnevnika«, češ »da bi se (bila — op. pis.) dala deželna avtonomija vsaj deloma ohraniti«. Kako ne-ki? S kakšnimi sredstvi? Z združenjem je Narodno Veče sploh nehalo eksistirati. Kaj pa je mogla Narodna vlada storiti proti ta-kojšnjemu pričetku centralizacije, ki je bila stopnjema že davno popred izvršena via facti, predno smo z vidovdansko ustavo dobili uza-konjen centralizem? Morda bi bilo deželnemu odboru podaljšano življenje za nekaj mesecev — prej ali slej bi bil postal prav gotovo žrtev centralizma. ANT.

ZVEZA KAT. FRANCOŠKE MLADINE.

Dne 30. jan. se je v Parizu vršilo posveto-vanje federalnega sveta Zveze katoliške fran-coske mladine. Iz poročila, katerega so tu po-dali razni funkcionarji, lahko posnamemo v kakšni smeri se giblje delovanje te mladinske organizacije. Kot največje dogodke so ome-njali kongres, ki se je vršil v Nantesu in ro-manje v Rim, katerega se je udeležila mladina tako množestveno, da je bilo to romanje eno izmed največjih iz tujine. Važna je tudi usta-nova »Equipe«, katera naj bi vzgojila mlade sile, ki bi znali z umevanjem in pridom pri-dobivati za katoliške organizacije tudi dela-vsko mladino; pravijo, da se uspeh že kaže. Ze-lo mnogo resnega dela bo zahtevala še izvedba organizacije na kmetih, zlasti pa so poudar-jali, da je potreba skrbeti za sistematično delo med mladino, ki obiskuje višje šole.

Naglašali so pa tudi pomen političnega delovanja, katerega naj se lokalne skupine vdeležujejo po smernicah in pod vodstvom generalnega komiteja. O koristi tega delovanja jih je uveril zlasti uspeh, ki so ga tem potom dosegli pri občinskih volitvah; v gornji Sa-vojski je uspela katoliška mladina v dvajseto-riči občin.

V zadnjem letu so se lepo uredile zlasti obveznosti članov do centrale in organizacijska glasila so se močno izboljšala in razširila. Cen-trali se je pridružilo 165 novih grup.

Planinski dnevi.

Maribor, 5. febr. 1926.

»Maribor bom hvalil, čeprav mi bo Ljub-ljana zamerila,« se je poslovil od našega Me-rana čez 80letni, pa še vedno planinsko sveži Aljaž, svetosavsko odlikovan, z novim, v Ma-riboru kupljenim, črno obrobljenim ščipalni-kom na orlovskem nosu, zavedajoč se, da je bil v teh dneh centralna osebnost v Mari-boru. »Od ošabnosti boš počil,« tako popot-nico je prejel od gospodične kuharice na Dov-jem, ko je odhajal za nekaj dni v Maribor, kakor da je videla uspeh njegovega trium-falnega pohoda v Maribor, ko je postal ne-dvomno mejnik v razvoju štajerskega planin-stva, zlasti med mladino, o kateri je ponav-ljal preko mere, da ljubi idealnost: zdravje, muziko, petje in hribe. »Jaz pa rečem, da je ni gimnazije v Jugoslaviji, ki bi mi znala kaj takega prištiniti,« se je poslovil Aljaž od gimnazijske mladine, zlasti od njihovega tu-ristskega krožka »Skala«, ki objema mnogo pridnih, nadarjenih dijakov, še več pa drznih turistov, ki ljubijo Aljaževu idealnost.

Maribor tudi ne bo pozabil še vedno pristne originalnosti Gorenjca Aljaža, izvrstno Aksamovičovo vino, trikratno avanziranje Janka Mlakarja, prvi napačni svet na novo pečnega duhovnega svetovalca, tožbe radi triglavske »špice«, dogodki iz dolgotrajnega turistskega življenja in še to in ono nas je navdalo z ljubeznijo do planinstva, obenem pa s spoštovanjem do onega, ki je med Slo-venci planinstvo začel, opel naše gore in zi-dal naše planinske kočee...

V petek je g. Aljaž ogledal okolico. V spremstvu gostoljubnega g. stolnega župnika, kanonika Moravca, aglinega predsednika po-družnice SPD v Mariboru dr. Senjora in vne-tega planinca g. Krošla je drčal v Zalo, kjer si je ogledal do podrobnosti Falo-elektrarno in obudil spomine, ko je kot vsestransko de-lavni mož hotel svoje Dove elektrificirati, pa so se zlasali kmetje in kajzarji. V Rušah, kjer so ga sprejeli naravnost oficielno, pozdravili najrazličnejši predstavniki in je deževalo cvetja, je g. Aljaž dobil sijajno zadoščenje svojega dela.

Triumf pa je bil petkov Aljažev večer. Poklonil se mu je v imenu mariborskega Alja-ževega kluba njegov načelnik g. prof. dr. Je-hart, ki je pojasnil pomen planinstva in dela Aljaževega kluba. Pevsko društvo »Maribor« mu je zapelo »Oj Triglav moj dom« in pa pre-krasno »Oj z Bogom ti planinski svet«. V ime-nu »Maribora« mu je lepo govoril g. Hrastelj, v imenu SPD Maribor g. dr. Senjor. Vsem nam pa je dovtipno-živahno govoril g. Aljaž. Vele-turist Janko Mlakar pa nam je v sijajnem, šaljivem predavanju ob spremljevanju pre-krasnih skioptičnih slik pojasnil svojo lansko pot na kralja evropskih gora Mont-Blanca.

Večer je bil triumf. Znana imena dr. Les-kovarja, dr. Tomiška, turista Cilenska, od-bora SPD Maribor, duhovske in svetne inte-ligence — preštevilno zastopano dijaštvo, do zadnjega kottička napolnjena dvorana, mlade-niško navdušenje nas vseh — prijetni sesta-nek v Narodnem domu, vse to je bilo gosp. Aljažu dokaz naših ozkih vezi kljub oddalje-nosti.

V Aljaževem duhu — gremo naprej!
a. č.

JUTRI, V PONEDELJEK, 8. t. m., ob 20. uri zvečer v Filharmonični dvorani

KONCERT

francoske čelistke Juliette Alvin.

ZERJAVOVCI NISO PODPIRALI RESOLU-CIJE ZA ZNIŽANJE IN IZENACENJE DAVČNIH BREMEN.

Belgrad, 6. jan. (Izv.) »Jutro« in »Sloven-ski Narod« na dolgo in široko poročata, da je celokupna opozicija predlagala resolucijo, ki ugotavlja neznosno davčno preobremenitev nekaterih delov države in zahteva omiljenje davčne prakse zlasti v Sloveniji. Omenjena lista lažnjivo navajata, da so to resolucijo podpirali in podpisali tudi samostojni demo-kрати. To ni res. Vsa ostala opozicija razen samostojnih demokratov se je v davčnem vprašanju pridružila Jugoslovanskemu klubu in jo podpisala. Samostojni demokrati tega niso storili, ampak stali ob strani. To je resnica.

Dnevne novice

Prvo romanje iz Jugoslavije v Lurd.

Sosedne države so po vojni že napravile romanja v Lurd. — Od raznih strani so že prišli glasovi: Kdaj pojdemo mi iz Jugoslavije?

Mislimo torej, da ustrežemo srčnim željam mnogih, če se dvignemo letos spomladi, ob najlepšem času in gremo v Lurd se pokloniti svoji nebeški Materi.

Po Veliki noči bo vozil posebni romarski vlak iz Ljubljane v Lurd in nazaj (Ljubljana, Milan, Zenova, Nica, Marseille, Toulouse, Lurd, Lyon, po možnosti Paray le Monial in Ars, Ljubljana). Romanje bo približno od 7. aprila do 18. aprila. Cene bodo približno za vožnjo in oskrbo III. razreda 2600 Din, II. razreda 3600 Din.

Prijave sprejema stolni župni urad v Ljubljani in sicer samo do 1. marca. Prijavljenim se pošljejo položnice, da vplačajo do 20. marca celotno vsoto.

PRIPRAVLJALNI ODBOR.

★ Z ljubljanske univerze. Inskripcija za letni semester 1925-26 traja od 3. do 13. februarja. Letni semester se zaključuje 28. junija 1926. Inskripcijski rok je v letnem semestru ne bo podaljšal. Naknadna inskripcija se bo dovoljevala le na motivirane prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili.

★ Organizacija absol. strojne delov. šole v Ljubljani je na I. rednem občnem zboru izvolila sledeči odbor: Predsednik M. Dobovišek; tajnik Fr. Meglič; blagajnik Vekoslav Dolinar; nadalje: Kovač Leop., Pogačar Jakob, Gabrovšek Jos., Accetto Ant., Wagner Ant., Weibl Julij, Primožič Jernej, Semenčič Vikt., Makovec Al., Jeras Val., Ileršič Janez in Zupancič Otmar. Tajništvo org. se nahaja v Ljubljani, Karlovska cesta 22, kamor se naj obračajo vsi absol. strojne delov. šole v vseh službenih zadevah, posebno za posredovanje služb. Osnova se je tudi izobraževalni odtok s knjižnico ter prične v kratkem delovati. Novi odbor ima v načrtu tudi važnejša dela ter poziva tovariše, da se čim bolj zanimajo za delo v organizaciji. — Odbor.

★ Kdo je, ki si ne želi najti prodajalca, ki bi mu za boriš 5 Din prodal celokupno pohištvo iz črešnjevega lesa, fino politirano in moderno izdelano, ali nov »Singer« šivalni stroj, 20 kg kave, vrečo moke, salonsko uro, moško kolo, moške in ženske obleke, balo finega platna, zofo in stole, zaboj »Zlatorog« mila, pitanege prašiča, 200 l bizeljskega vina itd. Gotovo si bi vsakdo želel najti tega prodajalca. Naval občinstva za nakup tako cenih predmetov bi bil tako grozovit, da bi policija morala delati red. Pa zaman iščete enakega prodajalca. Pač pa je resnica, da zamorete s srečko bogate loterije »Katol. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami«, ki stane samo 5 Din v srečnem slučaju zadeti krasne dobitke, kojih je 250 v vrednosti 50.000 Din. Ne odlašajte prav nič, temveč še danes potom dopisnice naročite čimveč srečk. Pišite na »Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami«, ki srečkam priloži položnico, da vas poštnina nič ne stane. Da se v razpečavo srečk čim prej konča, je sklenjeno, da dobi vsakdo, kdor naroči 10 srečk, 3 srečke brezplačno. Ne zamudite ugodne prilike.

★ Neumestne redukcije. Po zadnji redukciji na ljubljanski glavni pošti ni bilo poštnega uslužbenca za dostavo pisemskih ekspresnih pošilk. In še danes ta dan morajo eksprese dostavljati pismonoše z ostalo pošto vred. Da nimajo vse za ekspresne pošiljke, naslovljene v Ljubljano, plačane pristojbine prav nobenega pomena za pospešeno dostavo, je jasno ko beli dan. Ker pa pride v slovensko prestolico vsak dan nad 100 ekspresnih pisem in mora pošiljatelj za vsako pisemsko ekspresno pošiljko plačati 3 dinarje, si lahko mislimo, da kakšno ogromno vsoto je bilo doslej občinstvo že samo v tem oziru oškodovano od poštne uprave. Veliko večja je pa še škoda, ki jo trpe ljudje zaradi zakasnele dostave. Čujejo se upravičene tožbe iz vseh krogov ljubljanskega prebivalstva, a Belgrad ima zamašena ušesa in namerava uslužbenca na ljubljanski pošti še reducirati. Vsled nepravi-

vilnega poslovanja pa trpi trgovina in industrija. Kam jadrano?

★ Železniška zveza Slovenije z morjem. Prejeli smo in objavljamo: »Narodni dnevnik« in nekateri drugi listi prinašajo vest, da se je obrnila mestna občina ljubljanska na kompetentna mesta s prošnjo, da naj se gradi železnica Kočevje—Lukovdol in Črnomelj—Vrbovsko. Dvomim, da bi ta vest v tej obliki odgovarjala dejstvu. Magistratni ravatelj g. dr. Zarnik je zastopal ljubljansko občino na novomeškem shodu, udeležil pa se je v oktobru 1925 tudi deputacije v Belgrad, ki je šla intervenirati za zvezo Kočevje—Brod Moravice. V Novem mestu kakor tudi kot delegat je zastopal pravilno stališče, da prosa za zvezo z morjem, katera pa naj to bo, da določijo strokovnjaki. Odkod bi prišel v mestno občino ljubljansko naenkrat preokret v tem vprašanju, ne vemo; meni pa se zdi, da je tudi ta vest od nasprotnikov trase Kočevje—Brod Moravice v vodo iznešena račica, ki naj bi za našim hrbtom v kalnem ribarilu ter delala »štimungo« v tolažbo bojnikov gosp. ing. Klodiča. Ako bi bila ta vest resnična, niti najmanjše ne dvomim, da jo bo pravilno popravil v redu izvoljeni občinski odbor, ki bo gotovo prej voljen, kakor pa naša železnica grajena. — Jos. Ilc.

★ V dobi reduciranja in štedenja. Imamo pred seboj originalen spis, iz katerega se vidi, da je neki državni uradnik vložil dne 23. oktobra 1923 priziv na ministrstvo za finance proti vizumu neke Mestne Kontrole, ki mu je za 20 ur zunanje službe priznala samo polovico, a ne polne dnevnice. Priziv je naveden v vložnem zapisniku ministrstva za finance pod DRBr. 132.049 od 25. oktobra 1923, a rešen je dne 13. decembra 1925, to je po 2 letih, 1 mesecu in 19 dneh! Uradnik, ki tako hitro rešuje spise pri ministrstvu, zasluži vso pohvalo v tem času štedenja, ker pritožnik ohranja pritožniški na tak način ne dobijo nikoli svojega denarja. Sedaj ga ne morejo prijeti, ker spada ta denar v državne obveznosti iz prejšnjih let, a z otvorjenjem novega kredita ti krediti zaradi tega bržga načina reševanja ponovno zastarajo in tako ostane denar vedno v državni blagajni, kar je vsekakor v državnem interesu. Priporočamo, da se taki uradniki ne reducirajo, temveč, da avanzirajo in po možnosti odlikujejo, ker to zares zaslužijo. (Opomba urednika: Bojim se, da se bo tudi tako zgodilo in da se bodo reducirali po desedajski praksi samo pravi uradniki Slovenci in Hrvati.) Ker pa imamo več

tako prvovrstnih uradnikov, leži še več takih pritožb organov finančne kontrole za več tisoč dinarjev nerešenih in to že od leta 1922 in 1923. Naše narodne poslance prosimo, da vzamejo to na znanje.

★ Promoviral je včeraj na tukajšnji univerzi iz filozofije, glavni predmet pedagogika, g. dr. Josip Demšar, katehet na moškem učiteljsku. Prijubljenemu gospodu najiskrenejšo čestitamo.

★ Društvo »Pravnik« v Ljubljani je imelo dne 1. februarja 1926 svojo 36. redno glavno skupščino. Skupščina se je udeležilo veliko število članov, otvoril in vodil jo je društveni predsednik dr. Majaron, ki je podal besedo tajniku dr. Sajovicu. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je opravil odbor v preteklem letu 7 rednih sej in nekaj izrednih in da se je vršila izredna skupščina dne 29. novembra 1925, na kateri so bili društveniki informirani o bodočem pravniškem kongresu v Ljubljani. Društvo šteje sedaj 615 članov, med letom je umrlo 11 društvnikov. Udeležilo se je društvo dne 21. maja sprejema poljskih univerzitetnih profesorjev, dalje je podprlo akcijo za ustanovitev »Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani«, in je sodelovalo tudi pri akciji za ohranitev ljubljanske univerze. Organiziralo je meseca junija uspel izlet na Janče v Litijsko. Predavanj je bilo v preteklem letu 5. Društveno glasilo »Slovenski pravnik« je dobilo v završenem 39. letniku novo prilogo »Notarski vestnik«, ki jo vzdržujejo naši notari. Odbor je skrbel tudi, da se pospeši slovenska izdaja obč. drž. zakonika. Po smrti podpredsednika Frana Regallyja je to delo prevzel dvorni svetnik Bežek in ga tudi dovršil. Potrebna je še revizija slovenskega teksta in zato je upati, da bo delo v tekočem letu že v tisku izšlo. Blagajniško poročilo je pokazalo, da so dohodki krili izdatke. Po predlogu pregledovalca računov g. dr. Zirovnika je bil podeljen odboru absolutorij in blagajniku dr. Ruterju izrečena zahvala. Ko je skupščina pooblastila še odbor, da se kooptira za pripravo pravniškega kongresa v Ljubljani potrebno število članov, se je načelnik g. Majaron zahvalil vsem udeležencem in skupščino zaključil.

★ Škofijsko društvo za varstvo sirot v Ljubljani (Mestni trg 8-I) razpošilja pravkar svoje letno poročilo pro 1925. Splošno je znano in priznано vztrajno delovanje tega karitativnega društva za sirotne in revne otroke. Navezano pa je zgolj na podporo in milodare. Zato se vsem mladim ljubim najtopleje priporoča, da ga vsestransko podpirajo ter za ogromne potrebe društva kar mogoče prispevajo.

★ Pri bolečinah srca, poapnenju žil, nag-njenju k mrtvoudnim napadom zagotovi naravna »Franz-Josef« grenčica lahko prebavo brez težav. Znanstvena opazovanja na klini-kah za krvne bolezni so pokazala, da nudi »Franz-Josef« -voda posebno starejšim ljudem zelo presenetljive uspehe. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.

★ Pojasnilo županstva pri Sv. Gregorju na poziv v »Slovenca« z dne 31. januarja t. l.: 1. Županstvo ne ve o nameravani šoli v Dvorski vasi ničesar, razen da so bile vložene tri protizjave, od katerih je ena podpisana od nekaj davkoplačevalcev iz Dvorske vasi same,

skupno z vasio Podkraj, druga skoro popolnoma soglasno od vaščanov Male Slevce in tretja popolnoma soglasno od vasi Škrlovice v zvezi z Zlatim repom, katere smo tudi poslali na pristojno mesto. 2. O tej zadevi ni prejelo županstvo nobenega uradnega dopisa. Pri občinskih sejah se ni o tej šoli nikdar slišala niti besedica, akoravno sede v obč. odboru trije odborniki iz Dvorske vasi, dva izvoljena na listi SKS, eden pa na SLS, kar kaže, da so hoteli voditi vso zadevo za hrbtom županstva in zato si ne upajo nabirati milodarov niti po gregorski občini niti po velkokaški župniji, temveč hodijo po daljnih župnijah in občinah, kjer jih ljudje ne poznajo. D-brodošla so jim posebno župnišča, če tudi sicer niso prijatelji duhovnikov. 3. Vsak lajnar, ako tudi mu gleda lakota z obraza in revščina iz malhe, mora imeti dovolilnico in celo od velikega župana pokrajinske oblasti. In sicer vsak, bodisi usmiljen brat ali kak drug nabiralec milodarov, nosi dovolilno pismo seboj, zato bi pozivala bolje storil, ako bi gospe pobiralec povprašal po njihovi legitimaciji in ako jih nimajo, prijavil orožništvu, tako bi on sam prejel svoje zadoščenje, gospe pobiralec pa svoje plačilo. 4. Še nikdar se ni v naši občini od nikogar pobiralo za kako občinsko ljudsko šolo. Župana so od vseh strani ščipali radi tega beračenja in zato bo županstvo podvzelo vse korake, da pride v okom temu poniževanju naše občine. — Županstvo občine Sv. Gregor, dne 4. 2. 1926. — Iv. Marolt, župan.

★ Račna. Umrla je v soboto 6. februarja t. l. Marija Zajec v starosti 87 let. Pokojna je bila najstarejša oseba v župniji, globoko verna in zgled potrpežljivosti in marljivosti. Znana je bila daleč naokoli pod imenom »Zrnčeva mati«. Pogreb bo v ponedeljek zjutraj na pokopališče Kopanj. Pokoj njeni duši!

★ Sleparski agent za povečanje fotograf-skih slik. Podobnih sleparjev se je v naših krajih že precej pojavilo in so naše občinstvo ti ljudje oškodovali že za precejšnje vsote,

Mali „CHEVROLET-SUPERIOR“

Novo došli modeli leta 1926, za 2 in 4 osebe, ali za 2 osebi in ca. 400 kg teže so interesentom na ogled in poskusno vožnjo vedno na razpolago pri trvdki

Zahtevajte ilustrirani cenik in ponudbo!

V. & M. Barešič & Co., Ljubljana, Dunajska cesta 12

automobili, 20 HP., so za hribovite kraje in slabe ceste edino primerna, trpežna in za vse porabna ter najcenejša motorna vozila izredne kvalitete!

Kardinal-junak.

Redke so osebnosti, ki bi jim svet eno-dušneje priznal veličino kakor jo priznava pred kratkim umrlemu kardinalu Mercieru. Premočan je bil ta duh, da bi ne bil razmaknil meja svoje domovine: sedel je na profesojsko stolico — ves svet ga je poslušal; kot pastir je branil svojo čredo — ves svet je strmel nad moža njegove brambe. Zato čuti danes ves svet, zlasti še katoliški, kako močno oporo resnice in pravice je izgubil v njem.

Rodil se je Désiré Mercier 21. novembra 1851. v veliki belgijski vasi Braine l'Alleud blizu Waterloo. Številni družini, ki je štela še štiri starejše sestre in dva mlajša brata, je zelo zgodaj umrl oče; tako je Désiré že v otroški dobi poskusil revščino. Ob delavnosti in požrtvovalnosti matere in sestrj je končal srednjo šolo in se odločil za duhovski stan, da bo lahko apostol. L. 1870. je stopil v semenišče v Malines in bil tam štiri leta pozneje posvečen v duhovnika. Predstojniki so ga poslali v Lovanju, da ondi na sloviti katoliški univerzi dokonča še višje bogoslovne nauke. L. 1877. je s sijajnim uspehom napravil izpite in se vrnil v Malines poučevat modroslovje v malo semenišče.

Danes si le težko predstavimo, kako težko delo so imeli katoliški modroslovci onega časa, ko je vladala med modroslovci tolikšna zmešnjava. Dočim so se nekateri naslanjali na moderne sestave Descartes-a,

Schelling-a in Hegel-a ter so hoteli od njih dobiti katoliško modroslovje, so mislili drugi, da bo iz teh modroslovnih ruševin toliko lepše vzcvetela vera. Leta 1878, pa je posijala krščanskemu svetu luč z neba, na stol sv. Petra je sedel Leon XIII., rojak sv. Tomaža Akvina in njegov ljubitelj že iz mladih let. Njemu, ki je bil sam globoko izobražen učenjak, je bila prva skrb, da odpravi zmešnjavo na filozofskem polju vsaj po katoliških učiliščih. Že drugo leto svojega vladanja je izdal globoko zamišljeno encikliko »Aeterni patris«, v kateri pozivljive katoličane, da se znova oprijejo nauka sv. Tomaža kot temelja v modroslovnih vedah. V dobi, ko se je romantično brskanje po srednjem veku preživelo, ko je v znanosti vladal materializem, ki je poznal le poskus in izkustvo, je bil ključ po srednjeveški sholastiki naravnost drzen. Leon XIII. je pač vedel, da je sestav XIV. stoletja za XIX. stoletje brez izpopolnitve nesprejemljiv; videl pa je tudi živiljsko silo sholastike. Treba je bilo torej dobiti mož, ki bi na temeljih sv. Tomaža zgradil moderni znanosti odgovarjajoč modroslovni sestav, ki bi sholastiki znal vdehniti novo življenje.

Leon XIII. se je v času, ko je bil apostolski poslanik v Bruslju, seznanil z lovanjsko univerzo. Poznavajoč njen upliv in njeno temeljitost, se je l. 1880 obrnil tudi na belgijske škofo s prošnjo, da na vseučilišču v Lovanju ustanove stolico za tomistično modroslovje. Škofoje so pomišljali in dvomili nad uspehom, a Leon XIII. je vztrajal in celo za-

grozil. Odločili so se in izbrali mladega abbé Mercier-a, da se pripravi za stolico. Mercier se je prvič odpravil v Rim in stopil pred sedemdesetletnega starčka; težko je kdo zadovoljil razboritega učenjaka, a to pot je bil zadovoljen. Oborožen z navodili papeža samega se je Mercier začel z vso resnostjo pripravljati na svojo nalogo. Najprej je temeljito proučil svoj temelj, sv. Tomaža Akvina; ob njem je pregledal nove sestave in hotel poznati vse najnovejše izsledke naravoslovnih znanosti. V Parizu je tedaj slovel na medicinski fakulteti Charcot; vse je govorilo o njegovih izsledkih v pojavih duševnih bolezni. Mercier je slekel talar, si pustil rasti brado in brke ter se uvrstil med Charcot-ove učence. V Lovanju je sledil raziskavanjem in odkritjem slavnega neurologa Van Gehuchten; ob najboljših znanstvenikih se je učil matematike, kemije, fiziologije in lingvistike; skratka: vedeti je hotel vse, kaj so dognale razne eksaktne znanosti. Ker je bilo še več vredno ko pozitivno znanje je to, da se je seznanil dodobra z metodami izkustvenih ved. Tako oborožen je nastopil v oktobru 1882.

Mercierjev nastop je vzbudil splošno pozornost, saj je bila z njim združena dvojna novost: nova znanost in nova oseba. Slušatelji ki jih je prvič prignala bolj radovednost nego resen namen, so bili presenečeni nad čudovito modernostjo tako zloglasne srednjeveške filozofije. Jasno in prepričevalno podajanje v lepem jeziku in osebna privlačnost profesorjeva so pripomogli, da si je nova veda še

hitreje osvojila tla. Tekom osmih let je Mercier prvič obdelal vse panoge filozofije. Vzgojil si je novih delavcev, tako da je l. 1890. lahko predlagal razširitev te stolice v samostojen institut, čemur je z velikim veseljem pritrldil Leon XIII., ki je štiri leta pozneje podelil temu institutu pravico, da podeljuje iste vseučiliške čine kakor fakulteta. Mercier ga je vodil vse do odhoda v Malines. Institut še vedno deluje in ima letos 14 predavateljev (Deploige, Nys, De Wulf, kanonik Noël, Defourny, Thierry so najbolj znani). Posebnost lovanjske sholastične šole je, da se zlasti z vso vmeno peča z naravoslovnimi vedam, kar so ji že tudi očitali, češ da to ni v smislu navodil Leonovih. Toda Leon XIII. je sam vedno s čuječim očesom sledil razvoju lovanjske filozofije, jo podpiral gmotno (prvi dar za ustanovitev instituta je poslal prav 150.000 frankov) in moralno, ko je opetovano izražal zadovoljstvo nad njenim delom, zlasti še nad delom Mercierjevim. Ko so se pri Leonu XIII. zglasili ameriški škofje radi ustanovitve katoliške univerze v Washingtonu, jih je ta poslal v Belgijo k Mercierju. Institut je s svojimi spisi dosegel, da je znanost morala priznati novo sholastiko, da so tudi njeni nasprotniki s spoštovanjem in občudovanjem morali računati z njo.

Tak torej je bil Mercier znanstvenik; delaven, bistroumen in širokosrčen. Do njegovih tako lepih vnanjih uspehov pa mu je veliko pripomogla njegova osebnost, ki je učenci ne morejo prehlvaliti. Ne le njegova znanstve-

Marsikdo si je naročil za svojca povečano sliko ali v spomin ali kot darilo in je dal dotičnemu potniku morda še zadnjo fotografijo pokojnega svojca. Pa ne samo fotografije so jemali ti sleparski potniki, marveč tudi precejšnje predujme. Posebno številno so se pojavili taki sleparji po naših krajih v prvih letih po preobratu. Ker pa so ljudje čitali v raznih listih, kako sleparijo ti potniki, so postali previdnejši in so te sleparije nekoliko prenehale. Sedaj pa se je zopet pojavil v naših krajih neki Beno Reš, ki je nabiral naročila za povečane slik in se je izdajal za zastopnika zavoda za povečanje slik Ivan Gjuri in Zagrebu. Tudi ta je kasiral pri raznih strankah precejšnje predujme in pobiral slike, nato pa je pobežnil. Občinstvo se v lastnem interesu opozarja, naj bo previdno.

★ **Papežev nuncij dr. Pellegrinetti.** Koncem minolega meseca je obiskal Korčulo papežev nuncij dr. Ermenegild Pellegrinetti. Prebivalstvo ga je sprejelo nad vse slovesno in obenem pristrano. Nuncij Pellegrinetti je imel v cerkvi sv. Marka govor v hrvaškem jeziku, ki je po vsebini in lepem, pravilnem izgovoru napravil na vernike največji vtis. Ob odhodu je visokega gosta spremilo na obalo celokupno prebivalstvo. Enako slovesno in pristrano so sprejeli nuncija v Boki Kotorski, Konavlah in vseh ostalih krajih južne Dalmacije, ki jih je obiskal. Ob tej priliki so Dalmatinci zopet pokazali svojo globoko katoliško zavest in tej zavesti prebivalstva so se z malimi izjemami častno oddolžili tudi vsi javni funkcionarji.

★ **Tekma za nagrade.** Ker so razposlane vse manjše nagrade (letnik »Ilustr. Slovenca«) in je treba ugotoviti, komu pripadajo denarne in književne nagrade, je nujno potrebno, da se vsaj do 15. t. m. oglasi vsak, ki se želi potegovati za eno izmed razpisanih nagrad. Na prijave po 15. febr. se ne bomo mogli več ozirati.

★ **Poverjenike »Domoljuba« in »Bogoljuba«**, ki jim morda ostaja katera prvih števil imenovanih listov, prosim upravo, da jih vrnejo, da bo mogoče z njimi postreči vsem novim naročnikom, ki se še vedno oglašajo.

★ **Naročniki na nedeljsko izdajo »Slovenca«**, ki še niso obnovili naročnine za tekoče leto, prejmo v današnji številki položnico kot zadnji opomin. Kdor hoče redno dalje prejemati list, naj odda vsaj četrtletno naročnino (20 Din) takoj začetkom tedna. Prihodnjo nedeljsko številko prejmo samo naročniki-plačniki.

★ **»Slovenec« se ustavi** s prihodnjim torkom vsem naročnikom na vsakdanjo izdajo, ki so prejeli izpolnjene položnice, a se doslej niso odzvali s plačilom naročnine. Naročnina se plačuje pri vseh časopisih naprej; tembolj smemo zahtevati, da so poravnani vsaj vsi zastanki. Pozor torej, kogar se tiče, da ne bo nečloveškega ustavljenja!

★ **Velikodušen dar.** 2299 Din ali 43 dolarjev je poslal včeraj naši upravi za nabavo novih šmarogorskih zvonov gospod Niko Andrejčič iz Newyorka, rodом Hrvat iz Aleksandrova na Krku. Zbrala sta jih s soprogo Slovenko (doma iz Trzina) v krogu svojih prijateljev, rojakov iz Megša in Trzina Antonija in Marica Mušič, družina Gosar in drugi. Znesek 445 Din (8 in pol dol.) je poslal v isti namen g. Val. Kalan iz Sheboygana, Wis., doma iz Škofjeloče, ki so jih poleg njega darovali rojaki Jos. Križar, Jak. Prestor in Jan. Udovič. — Slednji je poslal 2 dolarja g. Leop. Knafelc iz Watsona v Kanadi. — Vsem bodi Bog obilen plačnik!

★ **Smrtna kosa.** V Dječah je umrl 75 letni posestnik Mihael Ladinik. Pokojnik je bil 42 let župan v Dječah in sploh delaven za javno blaginjo v svoji občini. Bil je pravičen in pošten mož, ki so ga vsi spoštovali. Ker ni imel družine — ostal je neoženjen — je pred smrtjo prodal svojo veliko kmetijo in denar razdelil sorodnikom in v dobre namene.

na neoporečnost, ampak morda v enaki meri je osvajala čudovita usovernost, njegove osebe. Bil je blag in priazen do svojih slušateljev, vzbujal je izredno zaupanje in veselje do dela. Bil je eden tistih redkih ljudi, ki družijo v sebi teoretičnega znanstvenika in praktičnega delavca. Lahko si torej zamislimo s kakšnim veseljem je vsa Belgija pozdravila njegovo imenovanje za nadškofa v Malines. (1906.)

Z njegovim prihodom je zavelo v škofiji novo življenje. Povsod je opogumljal k delu, dajal navodila, se udeleževal in vodil razne slovesnosti, obiskoval župnije in organizacije. Povsod je pridigoval in vzpodbujal k novemu življenju, obiskoval revne sloje po industrijskih predmestjih, vodil dobrodelne akcije in obnovil katoliške shode v Malines. Belgijska akademija ga je sprejela med svoje redne člane, v Rimu pa so njegovo delavnost priznali z imenovanjem za kardinala. Tako je deloval z besedo in dejanjem do svetovne vojske.

Leta 1914. je po smrti Pija X. šel v Rim, da prisostvuje volitvi novega papeža. Belgija je tedaj doživljala žalostne čase. Brezobzirni Nemci so poplavalji njene pokrajine, da tako napadejo Francoze od najbolj nepričakovane strani. Kaj jim je bilo mar belgijske nevtralnosti: morež, smeš, jim je bilo geslo. Tako je ob koncu avgusta kardinal zvedel v Rimu strašno novice: Lovanj gori, ljudstvo strelja in pobijajo. Htel je domov. Komaj je prispel v Malines, je že dvignil svoj glas v obrambo

★ **Vrhnika.** Kat. društvo rok. pomočnikov igra v nedeljo 7. t. m. že v tretjič velezanimivo igro »Roparji na Smledniškem gradu«. Ker bo pred predpustom pri blagajni velik naval, se vabite, da si vstopnice pravočasno preskrbite. Vrhnikiški okolici naj vnaprej vabljani.

★ **Sadjarji sedaj** je čas, da mažete Vaše drevje z ARBORINOM, katerega izdeluje Chemotechna, družba z o. z. Ljubljana, Mestni trg 10.

★ **V Gor. Radgoni** v hotelu Koler se je nastanil novi zdravnik dr. Franc Breznik ter ordinira za splošno in zobne bolezni.

★ **Kronične katere debelega črevesa**, posebno radi haemorrhoe, odstranjuje Radenska voda, pita pred jedjo.

★ **Čipke, roglje, vložke, motive, ovale** v najrazličnejših slikah in oblikah dobite največje pri Osrednji čipkarski zadrugi v Ljubljani Pod Trančo.

★ **»Čajanka«** čajne mešanice so največje in najizdatnejše. Zahtevajte jih povsod. Posebno priporočamo št. 2 in 3.

★ **Opozorilo!** — Ker prodajajo nekateri trgovci kot »Pekatete« testenine iz drugih tovarn, in sicer po navadi slabejše in cenejše blago, in ker tudi velik del občinstva misli, da se imenujejo vsake testenine »Pekatete«, pojasnjujemo, da se smejo imenovati »Pekatete« samo izdelki naše tovarne testenin »PEKATETE« v Ljubljani, ki je edina tovarna »Pekatete« v Jugoslaviji. Ker je naša znamka »Pekatete« zaščiten, bom odslej vsako tako zlorabo v lastnem in v interesu prevaranega občinstva sodno zasledovali. Cenj. občinstvo pa prosimo, da zahteva povsod izrečno samo prave »Pekatete«, zlasti v naših originalnih kartonih z znamko »Pekatete«, ki jamči za prvovrstno in okusno blago. Tovarna testenin »Pekatete« v Ljubljani.

★ **V Zlatorog terpentinovem milu** so našle celine sledeče osebe: Marija Harlinger, gostilničarka, Stična in Marija Krnc, Sodražica.

Mister Brown iz Cincinnati
s »suhimi« se on ne brati;
pije whisky, »Buddha« čaj,
tega z rumom pa najraj!

V sredo, 10. februarja Prešernova proslava v dramskem gledališču.

Ljubljana

○ **Ljudski oder** uprizori danes ob pol 8 zvečer velezanimivo veseligo s petjem v petih dejanjih »Številke gospe Rožmarinke«. Igra je najnovejši prevod, zelo zanimive in tudi poučne vsebine. Ima toliko neprisiljenega humorja, da vzbuja cele salve smeha in je prav primerna za predpustni čas. Dejanje se vrši v Ljubljani in na gradu Skalnih vrh. Vstopnice se dobe danes od 10. do 12. ure dopoldne in popoldne od 4. ure dalje do začetka predstave v Ljudskem domu.

○ **Rokodelski dom.** Danes bo v dvorani Rokodelskega doma družabni večer. Pričetek ob sedmih. V ponedeljek 8. t. m. bo pravni izvedenec predaval o zanimivostih iz obrtnodelavskega prava. Pričetek predavanja točno ob osmih zvečer. Takoj po predavanju bo razdelitev vlog za novo igro. Vstop k predavanju je prost.

○ **Podružnica krščanske šole** za stolno župnijo ima v nedeljo 14. t. m. ob 5 popoldne v Jugoslovanski tiskarni redni letni občni zbor. Vsi člani in prijatelji prave vzgoje so vabljeni.

○ **V stolni prosveti** predava jutri zvečer g. prof. dr. Mantuani: Kako se pripravljajo zemlja na sprejem človeka. Začetek velezanimivega predavanja ob 8 v Križankah.

○ **Prešernova proslava v dramskem gledališču.** Društvo slovenskih književnikov priredi skupno z upravo narodnega gledališča v sredo 10. t. m. ob osmih zvečer v dramskem gledališču proslavo Prešernove 125 letnice. Pri proslavi sodeluje tudi nečakinja pokojnega pesnika in sicer ga. Vida Jerajeva.

○ **Umrli so v Ljubljani:** Ana Udovč, spreodnikova vdova, 71 let. — Alojzija Jama, občinska uboga. — Marija Gabriela Arko, hči strojnega ključavničarja, 2 dni. — Ferdinand Bradaška, mestni blagajnik v pok., 86 let. — Marija Božič, zasebnica, 72 let. — Jera Koželj, bivša šivilja, hiralka, 46 let.

○ **Smrt pesnika »Gada«.** Svoječasno je izdal pod tem imenom čevljarski mojster France Dolenc na Gosposvetski cesti zbirko poljudnih narodnih, odnosno ljubljanskih satiričnih pesmic pod naslovom »Gad«. Mož se je izkazal v teh pesmih kot jako oster in hud zbadljivec, ki pa je le brezobzirno karikiriral in kritiziral napake in pogrške ljubljanskih gospodov in gospodov, katere imenuje še vedno »Gigerle«. Seveda vse te pesmi nimajo nobene umetniške vrednosti, pač pa so jako drastične in kažejo, da biča v njih z zdravim primitivnim humorjem grehe ljubljanskih »gigerlov in frajl« navaden človek, ki pa je precej bistroumen. Posebno znane so bile njegove pesmice kakor »Čevljar«, — »Pesem o ljubljanskem pufu!« (Naročila blaga na kredit.) O ljubljanskih gigerlih, posebno pa o ljubljanskih ženskih modah. Mož je seveda rad posečal tudi gostilne in je opazoval življenje v njih. Tudi o gostilniškem življenju je napravil več poljudnih pesmic, kjer prav šegavo omenja posebno razne vojaške šarže, ki so se smukale okrog naših ljubljancov. Mož je delal do zadnjega na svojem čevljarskem stolčku in je bil tudi priljubljen mojster. Bil je nekak slovenski Hans Sachs, »Schuhmacher und Poet dazu!« Številna udeležba pri njegovem pogrebu je pokazala, da je bil mož v vseh krogih jako priljubljen.

○ **Smrt francoskega potnika v Ljubljani.** K današnjemu tržaškemu brzovlaku, ki prihaja okoli pol osmih iz Postojne v Ljubljano, je bila obveščena policija, da se pripelje v Ljubljano potnik, kateremu je tako slabo, da ga je treba na vsak način v Ljubljani izločiti in ga prepeljati v bolnico. Poslali so torej tja rešilni voz in pa policijskega zdravnika dr. Avramoviča. Ko so prenesli potnika v rešilni voz, je mož umrl. Na odredbo zdravnika dr. Avramoviča so prepeljali moža najprvo v Mestni dom, kamor je prišla tudi policijska komisija, da ugotovi vse podrobnosti. Po tem uradnem poslu so prepeljali truplo v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Policija je ugotovila do sedaj, da je ponesrečenec 62 letni trgovski potnik Avgust Richorier, rodом Francoz in zastopnik neke večje francoske trgovske tvrdke, ki ima živahne kupčijske zveze z Jugoslavijo. Pri njem so našli tudi listino s precej denarja v raznih valutah. O tem slučaju so obvestili uradno tudi francoski konzulat, da uredi potrebne uradne posle glede pokojnika.

○ **Tržne cene v Ljubljani.** Kg govejega mesa 15 do 19 Din, možganov 18 do 19, v ampov 9 do 10, pljuč 6 do 8, loja 7.50 do 12, pljuč 10, jeter 15 do 20, ledic 22.5 do 25, glave 7.50 do 10, parkljev 5 do 7.50, slanina 19 do 20, masti 26 do 27.50, šunke 35, prekajenega mesa 29 do 32, prekajenih parkljev 10 do 12, prekajene glave 12.50, jezika 35, koštrunovega mesa 14 do 15, kozličevine 20, konjskega mesa 6 do 8, kg krakovskih in debrecinskih klobas 40, hrenovk, posebnih, tlačenk 35, svežih kranjskih 30 do 40, pol prekajenih kranjskih 32 do 35, suhih kranjskih 67, prekajene slanina 30. — Kokoš 25

do 35, petelin 30 do 40, domač zajec 10 do 20, kg krapa 26 do 32.50, kolinja in ščuke 25 do 30, klina 12.50 do 15, mreže 17.50 do 20, pečenke 8 do 12.50. Liter mleka 2 do 3, kg surovega masla 40, čajnega 50 do 55, masla 45, bohinskega sira 36, sirčka 9 do 10, parjajc 2.50 do 3.25. — Kg belega kruha 6, črnega in rženega 5, kg jabolč 4 do 8, ena oranža 1.50 do 2, limona 0.75, kg rožičev 10, fig 10 do 16, dateljinov 25, orehov 12, lušnih orehov 35, suhih češpelj 10 do 12, suhih hrušk 16. — Kg kave 40 do 76, pražene kave 56 do 100, kristalnega sladkorja 13.50, sladkorja v kockah 15, kavine primesi 20, riža 10 do 12, liter namiznega olja 20, jedilnega 18, vinskega kisa 4.50, navadnega 2.50, petroleja 7, kg soli 4.50, mletega popra 54, celega 52, paprike 20 do 56, testenin 9 do 12, pralnega lupja 3.75, čaja 75, kg moke št. 0 5.75, 1 — 5.25, 3 — 4.50, 5 — 3.75, 6 — 3, kaše 6 do 7, ješprenja 6 do 8, ješprenjčka 10 do 13, otrobov 2 do 2.50, koruzne moke 3.50 do 4, koruznega zdroba 4 do 4.50, pšeničnega zdroba 6.50, ajdove moke 8 do 9, ržene moke 5, q pšenice 350 do 360, rži 260 do 290, ječmena 240 do 260, ovsa 245 do 260, prosa 275 do 300, koruze 215 do 225, ajde 300 do 325, fižola 350 do 360, graha 400 do 500, leče 600, kubični meter trdih drv 160 do 180, mehkih 100, q premoaga 40 do 46, q sladkega sena 75 do 80, pol sladkega 60, kislega 50, slame 50, kg endivije 18 do 20, motovilca 15 do 25, radiča 15 do 20, zelja 2 do 2.50, rdečega zelja 4 do 6, kislega zelja 2.50 do 3, ohrovta 2 do 2.50, karfiol 8 do 10, kolerab 0.75 do 1, špinache 15 do 16, paradiznikov 16, graha v stročju (laškega) 25, čebule 2 do 3, česna 1.5, krompirja 1.25 do 1.50, repe 0.50 do 1, kisle repe 2 do 2.50, korenja 0.75 do 4, peteršilja 12, zelenjave za juho 8, artičoka 3. — Mestno tržno nadzorstvo v Ljubljani, dne 6. februarja 1926.

○ **Prodaja čevljev po amerikansem sistemu.** Velike ameriške tvornice nudijo svojim odjemalcem potom lastnih prodajalen dvakrat v letu, to je v mesecu februarju in v jeseni, izredno priliko, da si občinstvo nabavi čevlje po nižnji ceni. Temu zgledu sledi naša tovarna Peter Kozina & Co., Tržič, da od 1. do 15. februarja prodaja veliko množino vsakovrstnih čevljev po znatno nižnji ceni. Cenj. občinstvo naj se o tem prepriča v izložbah na Aleksandrovi cesti in Bregu 20.

○ **Oropana puščica znamenja na Gradu.** Mestni gozdarski čuvaj na Gradu Ivan Sluga je prijavil, da je vlomil neznani lopov v železno, na kapelici v Regalijem gaju pritrjeno puščico za milodare in pokradel denar. Po rednih dohodkih je ukradel tat okrog 20 dinarjev in poškodeval puščico, ki je last mestnega magistrata.

○ **Nevaren Tivoli.** Predvčerajšnjim se je izvršil v tivolskem gozdu in sicer na poti, ki pelje k hotelu »Tivoli«, zopet predrzen napad in to pri belem dnevu med 12. in 1. uro. V tem času se je vračala po tej poti domov Marija Grilancčeva, ki stanuje na Drenikovem vrhu. Naenkrat je stopil iz grmovja na pot neznanec, okoli 20—24 let star, bolj majhen, oblečen v dolge, sive rižaste hlače, temen suknjič, na desni strani čeljusti je imel en zlat zob. Napadalec je žensko hotel oskruniti. Ker se mu to ni posrečilo in je kljub pritisku na vrat žena na ves glas klicala na pomoč, se je napadalec ustrašil in jo je izpustil. Pred pobegom pa je pobral še njeno ročno torbico, ki ji je odpadla med ruvanjem, par korakov od mesta napada in je izginil v gozdu. V torbici je bilo okrog 150 Din gotovine. Na licu mesta je našla policija tudi aluminijast prstan, ki je na policiji. Oblasti so uvedle o tem predrznem napadu obsežne poizvedbe, ki pa so ostale do sedaj še brezuspešne.

○ **Nedosegljivo** znižanje cen priznana najboljšim čevljem. Prepričajte se! Oglejte si še danes izložbe pri »Voika« Ljubljana, Nasproti Mestnemu domu.

prosil, naj pri prebivalstvu posreduje, da bo nemško moštvo lahko v miru odšlo, mu je segel v roko in mu ponudil stol rekoč: »Včeraj ste mi bili še nasilni sovražnik, danes pa ste mi premagani sovražnik, ki ga ščitijo zakoni gostoljubja.« Pač jasno, kaj je to plemenito srce sovražilo, kaj ščitilo in ljubilo.

Kaj čuda torej, če se je ves svet zanimal za tega glasnika resnice in pravice, ko je prošlega decembra obolel. Sveti oče in Vatikan sta prosila svojega belgijskega poslanca, naj jih stalno vsak dan in če bo treba tudi večkrat obvešča brzojavno o zdravstvenem stanju. Ko so zdravniki izjavili, da nujne operacije ne prenese, so vedeli vsi, da mu je pisana smrt. Začeli so se poslovilni obiski. Zadnji dan, ko je bil še nekoliko pri moči — v četrtek pred smrtjo — sta bila pri njegovem zadnjem svetu obhajilu in zadnjem razgovoru lord Halifax in abbé Portal, ki sta z njim delovala skupno za združenje anglikanske cerkve s katoliško. To torej je bila zadnja in ne najmanj zgovorna konferenca. V soboto je še mogel slediti sv. maši ob njegovi bolniški postelji. Potem mu je njegov pomožni nadškof rekel: »Eminenca, molili bomo Te Deum za vse dobroto, ki Vam jih je Bog naklonil v Vašem življenju.« Kardinal je priklimal. Ko so končali, je kardinal zašepetal: »Magnificat.« Dodali so še De profundis in Miserere. Proti poldne je prišel še apostolski poslanik in prinesel apostolski blagoslov. — Potem se je sklonil h kardinalu in mu rekel: »Darujte svoje življenje eminenca za svojo škofijo, za

sveto cerkev, za svojo domovino.« Kardinal je priklimal. »Eminenca, darujte svoje življenje za združitev vseh krščanskih cerkev v edinem in resničnem Kristusu.« Tudi na to je kardinal priklimal kakor tudi na zadnje poslanske besede: »Darujte svoje življenje, eminenca, za svetega očeta.« Nekako ob eni je prišlo še nekaj prijateljev in eden navzočih duhovnikov je molil vero. Ko je končal, je kardinal podelil zadnjič blagoslov, ko je s svojo suho in izredno dolgo roko naredil velik križ. Zadnji pozdrav »na svidenje« se mu je izvil, poljubil je križ in nagnil glavo, dihanje je pojemale dokler ni popolnoma prenehalo natančno ob treh. Pred bolnišnico je množica ljudi čakala novic in ko so naznanili smrt, se jih je polastila žalost, da so nekateri kar jokali.

Začeli so se obiski mrtvega kardinala. Škofje, poslaniki, državniki, kralj s prestolonaslednikom so se vrstili s preprostimi delavci in meščani. Od vseh krajev so prihajale sožalnice. Anglikanski nadškofje in ruski metropolitni so si bil edini v žalosti za katoliškim kardinalom — še v svoji smrti je apostol. Francija žaluje za njim, kakor za kom izmed svojih največjih; predsednik republike, predsednik zbornice in izza zadnjega boja proti cerkvi zloglasni Herriot tekmujejo med seboj v sožalnicah. Rim je izgubil enega svojih najrazumnejših delavcev, zato ni čuda, če jih je tako globoko potrla vest o kardinalovi smrti. Prav posebno velja to še za svetega očeta, ki je gojil z veleučnim kardinalom že dalje

Maribor

□ Se en znak hlapčevanja. Slovenski uradniki dopisujejo s slovenskimi uradi: »Na znanje, za molbom za priopćenje, da li je imenovan upisan u voj. akademiju kod naslova — odnosno da li će se naknadno upisati, kako bi se mogao ovde brisati.« Tako slavno okrajno glavarstvo blizu Maribora, kjer bivajo sami Slovenci. Radovedni smo, kakšno odlikovanje pričakuje ta častilec mešanja!

□ Volilni imeniki za mesto Maribor. Mestni svet je v petkovi seji odobril popravke volilnih imenikov, kakor jih je izvršil mestni magistrat od 1. do 31. januarja. V celnem se je izvršilo 1569 poprav, 790 je bilo črtanih in 911 na novo vpisanih ali prepisanih iz okraja v okraj. Dosedaj je bilo vpisanih 6800 volilnih upravičencev, sedaj jih je pa 6921, in sicer: V I. okraju (notranje mesto) 1562, v II. okraju (graško predmestje) 1706, v III. okraju (Melje) 760, v IV. okraju (koroško predmestje) 920 in v V. okraju (magdalensko predmestje) 1973. V I. okraju je sedaj vpisanih 17 več, v II. okraju 38 več, v III. okraju 30 več, v IV. okraju 42 manj in v V. okraju 78 več, torej v celoti 121 več kakor lani. Radovedni pa smo, če so volilni imeniki res v redu.

□ Narodno gledališče v Mariboru in proračun ministrstva za prosveto za l. 1926/27. Poročali smo že, da je uspelo delavcem upravnika Narodnega gledališča v Mariboru g. dr. R. Brenčiču prepričati odločujoče gospe v ministristvu za prosveto v Beogradu, kako je bilo glede podpore zapostavljeno do sedaj Narodno gledališče v Mariboru napram drugim gledališčem v državi. Zdaj smo dobili v roke »Predlog budžeta rashoda ministarstva prosvete za 1926/27. god.«, ki ima vnešene za Narodno gledališče v Mariboru naslednje postavke: Pod glavo LVII. »Narodna pozorišča« s podnaslovom »Ličke prinadležnosti osoblja« je v partiji 388, pozicije 9 »Narodno pozorišče v Mariboru«, ki mu je določen upravnik I/VII—3, tajnik dramaturg I/II—4, blagajnik II/I—7 in sluga II/2; pod par. 390a, poz. 9, so za vse to osoblje vnešene tudi odgovarjajoče draginske doklade. Najbolj važna pa je partija 402 z nazivom »Materijalni rashodi oblasnih pozorišč« s podnaslovom »Subvencije narodnim pozoriščam« po naslednjih pozicijah: 1. Novi Sad 1.080.000 Din, 2. Skoplje 1.080.000 Din, 3. Sarajevo 960.000 Din, 4. Split 1.080.000 Din, 5. Osijek 960.000 Din in 6. Maribor 900.000 Din. Ze davno priznana »ravnopravnost« je morala seve imeti tudi tu prste vmes, a vendar je nekaj, kar je mogoče omenjati z veseljem. Sampa, da zdaj pri tem ostane in da nihče ne bi več drezal v to vsoto, ki je spriči celotnega proračuna za gledališča v državi v letu 1926/27 v znesku 47.194.826 Din (26.369.366 Din več ko v proračunu za l. 1924/25) precej malo. Med drugim bodi še omenjeno, da ima proračun v par. 403 kot »Pomoč gradskim in drugim pozoriščam« določenih 250.000 Din, ki naj jih bi bili deležni tudi naši toli potrebni ljudski odri.

□ Kino in mladina. Iz profesorskih vrst smo dobili protest proti temu, da se brez nadaljnega pušča šolska mladina k predstavi »Quo vadis« v Grajskem kinu. Nekateri gg. profesorji so svojim učencem na lastno pest prepovedali nadaljnjo obiskovanje te predstave. Tudi je soglasna sodba, da ne gre s to predstavo oficiojno stopiti pred mladino z specialno šolsko predstavo. Gg. profesorji se tudi čudijo skrajni hladnokrvnosti, s katero se mladini vse dopušča in celo — priporočajo stvari, ki bi ji morale biti zabranjene. Naj to za enkrat zadostuje.

□ Kavarna »Jadranc« dnevno do 2. ure zjutraj odprta. Točijo se najboljša ljutomerska

čas osebno prijateljstvo. Na poti v Rim se je l. 1922., ko je šel volit novega papeža, ustavil tudi v Milanu, da obišče kardinala Rattija, ki je pa malo prej odšel v Rim. Zadovoljen smeh mu je igral okrog usten, ko so ga izpraševali časnikarji o poteku volitev. Od prvih početkov njegovega duhovskega življenja pa do konca je bil v najožjih stikih s poveljarji sv. cerkve, Leon XIII. mu je odkazal delo, ga občudoval in priznaval; Pij X. mu je takoj ob svojem nastopu izrazil svoje popolno zaupanje in ga imenoval za škofa in kardinala. Benedikt XV. ga je klical v Rim, da se z njim posvetuje o svetovnih dogodkih in svojih ukrepih; s Pijem XI. ga je družila prijateljska vez in ljubezen do knjige.

S svojim življenjem je dokazal, kako resnično so njegove besede, ki jih je govoril na tomištnem kongresu, da je nepristransko znanstveno delo najbogatejša apologija vere. Vse njegovo življenje je iskren izraz vernega človeka: zato je v najvišji meri človek in v najvišji meri luč sv. Cerkve.

Čuvajte svoj obraz

Skodljivega učinka mila, ki Vam napravila izpuščaje, lisaše, preoznočne rube in druge kožne madeže. Uporabljajte za umivanje obraza edino popolno, od vseh zdravilnikov priporočeno sredstvo, pariško emulzijo »Vianine Adeline Patti«, s katerimi dobite trajno svežost polti in se osvobodite vseh nečistoč kože. Priznanja dohajajo vsak dan, Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah za ceno Din 30.— za steklenico. Glavno skladišče za Jugoslavijo: Zagreb, Galjeva 8.

vina, kakor: rulandec, rizling. Dnevno sveže domače pecivo, žganje in likerji najboljša vrste. Za obiln poset se priporoča vodstvo kavarne.

□ Licencovanje bikov. Vsled odloka velikega župana mariborske oblasti se vrši licencovanje plemenskih bikov v območju okraja Maribor, desni breg, v letu 1926. po sledečem sporedu: 1. Dne 13. marca 1926, ob 9. uri v Mariboru, Magdalensko predmestje pri gostilni Počivalnik na Tržaški cesti; za občine: Bistrica pri Limbušu, Limbuš (župa II); Pekre, Radvanje, Razvanje, Studenci, Tezno, Vrhov dol (župa III); Dolgoše, Sv. Miklavž, Pobrežje, Zerkovce (župa VI). — 2. Dne 13. marca 1926, ob 14. uri v Slivnici pri gostilni Lesjak; za občine: Bohova, Fram, Sp. Hoče, Loka, Morje, Orehova vas, Rogoza, Skoke, Slivnica (župa IV); Gorica, Ješenca, Sv. Marjeta n. Dr. p., Podova, Rače (župa V); Zg. Hoča, Pivola, Pohorje Ranče (župa VII). 3. Dne 15. marca 1926, ob 8. uri v Sv. Lovrencu na Poh. pri gostilni Koder; za občine: Činžat, Kumen, Lehen pri Ribnici, Sv. Lovrenc n. P., Recenjak, Rudeč breg (župa I). 4. Dne 15. marca 1926, ob 14. uri v Rušah pri gostilni Josipa Mule; za občine: Bistrica pri Rušah, Lobnica, Ruše, Smolnik (župa II). K licenciranju so pripuščene sledeče pasme: 1. marijadvorska, 2. pincgavska, 3. pomurska, 4. muricodolska, 5. pasma pisane planinske živine. Kot premije za licencovane bike so dovoljene: a) od države dvoje prvih po 500 (1000 Din) in dvoje drugih nagrad po 400 (800 Din), skupaj torej 1800 Din; b) od okrajnega zastopa v Mariboru 2000 Din. — Pri pomini se, da bodo premovani predvsem biki marijadvorske pasme in da je obvezen prigon vseh bikov, ki služijo za splošno plemensko uporabo. Proti lastnikom nelicencovanih zakotnih bikov se bode postopalo z vso strogošjo.

Celje

□ Celjski dom v Celju je imel za časa obiska veldržavnika Pribičevića izobešene kar tri zastave, a med temi ni bilo niti ene slovenske. Človek se je res vpraševal, ali smo res na slovenskih tleh tako zaničevani, da si ne upamo izobesiti poleg državne zastave tudi naše narodne, ki nas je stoletja vzpodbujala v najhujših narodnih bojih? To je tudi znak namena tega demokratskega shoda.

□ Neslanost. Poročevalec »Jutra« se v svojem listu strašno jezi nad dejstvom, ker niso Jožefinci, to so lazaristi, v Celju predložili teksta svojih pridig njemu v cenzuro. Tudi spoved baje ne opravljajo po svoji vesti. To je res čudno! To je vendar naravnost »protidržavno« govorenje, kar delajo ti presneti Jožefinci! Pazijo naj le dobro na to, da jim najvišji protektor demokratske stranke, ki je pokazal zadnjič na shodu v Celjskem domu svojo veliko moč, ne preskrbi kar iz Vatikana prav hud in oster ukor.

□ Osebnosti. Za stalna učitelja na deški okoliški šoli sta imenovana gg. Josip Jerše in Branko Zemljič. Za zdravniško-pravnično v javni bolnici je imenovana dr. Stefanija Zunkovičeva.

□ Radi požara v tvornici Savinje so zaprli solastnika tvrde. Dvomimo prav iskreno, da bi mogel ta solastnik povzročiti požar, ker je sedanja tvrda prevzela imenovano tvornico šele pred 14 dnevi in se radi tega ne more sklepati na to, da bi v tako kratkem času postali solastniki tvrde prepričanja, da podjetje ne obeta nikakega uspeha. V tem slučaju bi raje tvornice ne kupili.

Zagorje

Redukcija. Tudi pri nas je »Sparsystem-komite« trboveljske premožekopne družbe reducirale že okrog 100 delavcev. Kdor ima kolikaj posestva ali zna kakšno obrt, je bil odpuščen brez vsake pokojnine. Najprej so pa seveda odslavili staroupokojece. Ti reveži naj na stara leta — ko so vse življenje pustili v rudniku — žive s 6 do 12 Din mesečne pokojnine! Menda bo občina sterilizirala potrebne korake za pomoč tem siromakom. Čudno pa je to, da čimbolj odpuščajo delavce, tem bolj delajo ob nedeljah. Načrt Trboveljske družbe je torej: malo delavcev, a tiste dobro izrabiti — tudi ob nedeljah.

Zlata poroka. Dne 8. t. m. bo na Vinah obhajal zlato poroko g. Jožef Drnovšek z ženo Elizabeto. Oba zlatoporočenca sta kljub visoki starosti še zelo trdna.

Preklic dražbe.

Za dan 8. februarja ob 10. dopoldne razpisana dražba 8 VAGONOV DESK na glavnem kolodvoru v Ljubljani se tem potom preklicuje.

Skladiščno vodstvo.

Knjige in revije

Ing. Škof Rudolf, Stvarna mehanika. Pred kratkim je izšla izpod peresa priznanega strokovnjaka knjiga, katere bo vsaj deloma izpolnila veliko vrzel, ki vlada še danes vedno na prostem polju naše domače strokovne literature. V knjigi obdelana snov vsebuje oni minimum stavbne mehanike, katerega potrebuje stavebnik, zidar, in tesarski mojster v izvrševanju svoje obrti. Kar se tiče oblike obdelave, tedaj je v tej knjigi podana ta snov tako nazorno in v tako lahko razumljivi obliki, da bo gotovo dostopna vsakomur, ki se zanima za širno polje stavbne mehanike in vsakomur, komur je niso osnovni pojmi algebre in trigonometrije popolnoma neznan. Vsa dolgovetna in za praksi nepotrebna teoretična izvajanja in razmotrivanja so reducirana na minimum, vendar pa tako, da stvarnost in razumljivost vsled tega ničesar ne izgubita; s tem večjo vestnostjo so pa

obdelana ona poglavja mehanike in statike onih konstrukcij, ki igrajo v vsakdanjem življenju stavbne tehnika najvažnejšo vlogo. Prvo poglavje te knjige vsebuje nauki o ravnotežju, ki vsebuje vso za praktične potrebe potrebno teoretično podlago; drugo poglavje obravnava izbrano vse v stvarstvu nastopajoče trdnosti, dočim se prihodnje poglavje v jedrnatih oblikah peša s stabilnostjo opornih zidov in tovarniških dimnikov. Nato sledi nadaljna poglavja o obokih in okvirjih, o vrvi in o predalčjih (t. j. o železnih strešnih konstrukcijah). Sedmo poglavje nas seznani z računanjem lesenih konstrukcij (zmožničenosti nosilci, vešala, razpore, lesena predalčja, strešni povezniki itd.), torej v bistvu z računanjem konstrukcij, ki spadajo predvsem v tesarsko stroko. Kratek dodatek o premični obremenitvi zaključuje 166 strani vsebujočo knjigo s tekstom. H knjigi spada še poseben atlas s 182 listi, oziroma 404 slikami in 16 tabelami, ki vsebujejo vse tekstu pripadajoče slike in vse samostojne grafične konstrukcije. Vse slike in tabele so razmnožene na opalografu tako točno in nemo, da se skoro najmanj ne razloži od litografije. Baš ta atlas tvori neizčrpen vir mnogih praktičnih primerov in zgledov, ki so za študij stavbne mehanike tako potrebno potrebni. Ker je knjiga pisana tako za šolo kot za praksi, tedaj je ne bi smeli pogrešati niti učenci stavbnih obrtnih šol niti ne bi knjiga smela manjkati v knjižnici vsakega v praksi delujočega stavbnega ali tesarskega obrtnika. — Knjiga velja za atlasom vred Din 305. — Delo se naroča in dobiva v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

R. Krafit: V oklopujaku okoli sveta. I. del, roman, poslovenil n. Ljubljana. Založila in tiskala tiskarna Merkur. Komisirska založba Zvezne knjigarni v Ljubljani. Cena broš. Din 20. Str. 280. — Eden najbolj fantastičnih romanov zadnjega časa.

Ljubezen gre skozi želodec

zato pazite gospodinjice, da kuhate le v posodi, kupljeni pri tvrdki

STANKO FLORJANCIC

trgovina z železnino
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA ŠTEV. 35.

Glasba

Pevski tečaj za organiste in pevovodje. — V kamniku se bo vršil dne 10. in 11. februarja t. l. pevski tečaj za organiste in pevovodje. Predavali bodo: M. Bajuk, St. Premrl, Ant. Dolinar in Iv. Primožič. Na dnevnem redu je veliko najvažnejših praktičnih pa tudi nujnih teoretičnih vprašanj. — Stroški za prehrano znašajo: zajutrek 3 Din, kosilo 10 Din in večerja 7 Din. Društva ali župni uradi naj v smislu razposlanih okrožnic prekrbe svojim pevovodjem kritje stroškov. Prenočišča so brezplačna za vse udeležence. Kdor se prikladi, je s tem že sprejet. Priklase sprejema še do 8. febr. Iv. Primožič, Mekinje. Vsako društvo, vsaka župnija naj bo zastopana vsaj po enem članu. Začetek tečaja 10. februarja ob 10. uri v Društvenem domu, konec popoldne 11. febr.

Ljubljansko gledališče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Nedelja 7. febr. ob 8 pop.: DRUGA MLADOST. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ob 8 zvečer: OBRF - GOSPE WARRENOVE. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ponedeljek 8. febr.: NAŠA KRI. Red A. Torej 9. febr.: Zaprt. Sreda 10. febr.: Akademija v počestčenje Prešernovega spomina. Izven. Četrtek 11. febr.: DRUGA MLADOST. Red C. Petek 12. febr.: Zaprt. Sobota 13. febr.: ANI CHRISTIE. Premijera. Izv. Nedelja 14. febr. ob 3 pop.: VDOVA ROSLIKA. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ob 8 zvečer: ANI CHRISTIE. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ponedeljek 15. febr.: HENRIK IV. Red B.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Nedelja 7. febr. ob 3 pop.: MANON. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ponedeljek 8. febr.: Zaprt. Torej 9. febr.: MANON. Gostovanje g. Josipa Rijave. Predstava na korist Udruženja gledaliskih igralcev. Izven. Sreda 10. febr.: Zaprt. (Generalna.) Četrtek 11. febr.: ZVEDAVE ZENSKÉ. Red E. Petek 12. febr.: VECNI MORNAJ. Premijera. Izv. Sobota 13. febr.: DON JUAN. Red D. Nedelja 14. febr. ob 3 pop.: ZVEDAVE ZENSKÉ. Ljudska predstava po znanih cenah. Izven. Ponedeljek 15. febr.: Zaprt.

Danes v nedeljo dne 7. februarja se poje v opernem gledališču popoldne ob 3 Masenetova opera »Manon« pod vodstvom in v režiji opernega ravnatelja g. Mirka Poliča. Opera je pri našem gledališkem občinstvu izredno priljubljena in to vedel lepih sladkih melodij, ki prevažajo to delo. Glavne vloge pojejo ga. Lovštevica ter gg. Banovec, Betetto in Mitrovič. V drami pa se v pripori ob 3 popoldne vezelabavna češka veseloigra »Druga mladost«, zvečer ob 8 pa Shawova drama »Obrt gospe Warrenove«. Predstave so ljudske in veljajo zanje znane cene. Tekom prihodnjega tedna ima naše Narodno gledališče dve premijeri in sicer v operi »Večnega mornarja« v popolnoma novi zasedbi in novi inscenaciji, v drami pa O'Neill »Ana Christie«.

Akademija v počestčenje Prešernovega spomina ob 25 letnici njegovega rojstva. Društvo slovenskih književnikov in Narodno gledališče v Ljubljani priredita v sredo 1. t. m. v dramskem gledališču Prešernovo akademijo. Spored je sestavljen iz raznih recitacij, pevskih točk in govora. Pri akademiji sodelujejo gg. Fran Albrecht, F. S. Finžgar, Vida Jerajeva, Anton Podbevšek in Oton Župančič; Julij Betetto, Karel Jeraj, Božena Potučkova in slovenski kvartet. Predprodaja vstopnic za to akademijo se vrši od ponedeljka dalje pri dnevi blagajni v operi. Natančnejši spored se objavi v ponedeljek.

Josip Rijavec gost v naši operi. V torek dne 9. t. m. gostuje v operi »Manon« kot Des Grieux ljubljanskega občinstva g. Rijavec. Je to ena njegovih najboljših vlog in opozarjamo vse ljubitelje lepega petja na ta izvanredni umetniški užitek. Predstava se vrši v korist Društva gledaliskih igralcev. Odbor društva proš čen občinstvo, da dokaže z mnogobrojnim posetom, da zna ceniti in vpoštevati trud in kulturno delo članov slov. gledališča. Tudi vsa druga zasedba bo prvovrstna. Sodelujejo gg. Lovštevica, Poličeva, Potučkova, Korenjakova in gg. Betetto, Subelj, Janko in Mohorič. Opero dirigira in režira g. ravnatelj Polič.

Mariborsko gledališče

7. februarja: V LJUBLJANO JO DAJMO!
14. februarja: SOVRASTVO, socialna drama.
28. februarja: DIVJI LOVEC.

Ljudski oder

v Ljubljani

Nedelja 7. febr. ob pol 8 zvečer: ŠTEVILKE GO-SPE ROZMARINKE, veseloigra s petjem v petih dejanjih. Predprodaja vstopnic vsak dan v Ljudskem domu I. nadstropja.

Marijoneto gledališče

v Narodnem domu.

Začetek ob 3 pop. in ob 6 zvečer.

Nedelja 7. febr.: GOZDNI KRALJ LAVRIN. Spisal prof. Fr. Pocić.

Predprodaja vstopnic v nedeljo od 10. do 12. ure dop. in pol ure pred začetkom predstave pred malo dvorano v Narodnem domu. Cene prostorom od 10 Din do 3 Din.

Slov. marijoneto gledališče vprizori v nedeljo dne 7. t. m. ob 3 pop. in ob 6 zvečer Pocićjevo pravljeno igro »Gozdni kralj Lavrin« v petih dejanjih. Na to vprizoričev posebno opozarjamo občinstvo, ki bo imelo sedaj priliko videti spet vzorno lutkovno igro: romantično viteško zgodbo — motiv ugrabitve — prepleteno z mitom o kralju Lavrinu, pooslobljenem duhu-čvarju gozdov in gavaj, zaščitniku pravice in dobrote. Ne manjka pa tudi romantične ironije, s katero Pocić n. pr. v uvodnem prizoru za hip namenoma razbije iluzijo. Gašper je tudi v tej igri pravi razpletalec vseh zadržev in zank in daje vsemu miljeju živahnost in razgibanost. Igra je prepletena s prav mišninimi pevskeimi vložkami in lepo glasbeno spremljavo.

Cerkveni vestnik

Družba sv. Elizabete. Osrednji svet družbe sv. Elizabete ima redno mesečno sejo prihodnj tork dne 9. febr. ob štirih popoldne.

Poročila o misijonirskih prireditvah na misijonirski praznik (2. februarja 1926). Uredništvo Katoliških misijonov (Ljubljana, Tabor 12) prosi, da bi mu blagovolili sporočiti, kako se je v posameznih župnijah obhajal misijonirski praznik. Zadostuje kratko poročilo na dopisnici: n. pr. spored ali če je bil samo govor, pa vsaj to. Seveda so tudi daljši dopisi dobrodošli, zlasti če je bila prireditev nekoliko večja.

H. Fischer S. V. D.: Jezusova oporoka. Prevdel bogoslovec Misijonistična. 170 str. 8° (2. zvezek Misijonirskih knjževnic). Založba Misijonistična pri Domžalah. — Ta knjiga je znana po celnem svetu. Spisana je v nemščini, prevedena pa je v holandsko, francosko, angleško (dvakrat), italijansko, češko, špansko in v madžarsko. Iz tega lahko sklepamo, da mora biti knjiga klasično delo. V devetih razdelkih, ki so razdeljeni v 3 do 5 strani dolge odstavke, tako siljajo utemeljiti dolžnost sodelovati pri svetovnem misijonirskem delu, da pade tudi zadnji pomislek proti misijonstvu, ki smo ga morda hote ali nehoti nosili v srcu. Le temeljito poznanje sv. pisma, obširno poznanje misijonirskih zgodovine in sedanosti ter razmer v domovini, zlasti pa globoka pobožnost, so omogočila pisatelju tako dovršeno delo o misijonstvu. Vidi se pa, da je avtor tudi nadarjen pisatelj, ki zna gladko in zanimivo izraziti svoje globoko znanje na papirju. Prevod je skrbno izdelan in se bere kakor v izvirniku. Naj bi knjiga res tudi pri nas vnela toliko misijonirskega ognja kakor drugod (kakor to želi založništvo v predgovoru). — Stane 25 Din. Naroča se na naslov »Katoliški misijonik«, Ljubljana, Tabor 12.

Kapelica Marije Brezmadežne Lurške na Kodeljevem. Praznik naše ljube Gospe Lurške: Sreda dne 10. febr. ob 7 zvečer: Začetek sv. duhovnih vaj za vse: rožni venec, govor, blagoslov. Četrtek dne 11. febr.: Prikazanje naše ljube Gospe Lurške: Zjutraj ob 5: Prva sv. maša, govor. Ob 6: Druga pet sv. maša pred Najsvetejšim. Ob pol 7: Tretja sv. maša. Zvečer: Ob 7: Govor, pete litanije, blagoslov, spovedovanje. Nedelja dne 14. febr.: Praznovanje naše Gospe Lurške: Zjutraj ob 5: Sklep duh. vaj: Govor, darovanje (ofer), sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Ob pol 7: Govor, darovanje, sv. maša pred Najsvetejšim s skupnim sv. obhajilom za mladino. Ob 9: Govor, darovanje s svečami, slovesna sv. maša. Ob pol 11: Ustanovitve »Zveze družinskih očetov«. Popoldne ob 3: Govor, darovanje, pete litanije, blagoslov. Zvečer ob pol 5: Družinsko zabavna čajanka v starem Mladinskem domu. Ne zamudite obilnih milosti, ki nam jih ponuja Brezmadežna v duhovnih vajah.

Turistika

Boh. Bistrica, 6. febr. ob 7 zjutraj: 71° C, snega 20 cm, za zimski sport neugodno. Kranjska gora, 6. febr. ob 7 zjutraj: — 3° C, barometer se dviga, brez oblakov, snega 15 cm, saninec ugoden.

Naznanila

Ljudski oder v Radovljici priredi v nedeljo dne 7. februarja ob pol štirih popoldne narodno igro »Revtček Andrejček«. Občinstvo opozarjamo, da se ta igra ne ponovi. Igrana bo samo v nedeljo popoldne. Vstopnice se dobo v predprodaji v prodajalni Kmetijske zadruge. Za okoličane je zveza z vlakmi zelo ugodna.

Ljudski oder v Ljubljani. Jutri v ponedeljek ob 20. uri dramatičen večer z zelo zanimivim sporedom. Članstvo in naraščaj polnoštevno. Odbor. Pogrebno in podporno društvo državnih uslužbencev. Člansko zborovanje se vrši 10. februarja ob pol osmih zvečer v salonu restavracije »Pri levcu«.

II. vnanja Marijina kongregacija pri Uršulinkah ima danes redni mesečni shod ob 2. uri popoldne. Pridite vse!

Šiška. Viški cerkveni zbor priredi danes ob šestih zvečer v samostanski dvorani pod vodstvom pevovodje g. C. Kumarija koncert. Spored vsebuje starejše in novejšje ženske in mešane zbere in solo-speve, deloma a capella, deloma s spremljevanjem klavirja. Čisti dobček je namenjen za zgradbo nove cerkve. K obilni udeležbi vabi odbor.

Šiskarji! Jutri v ponedeljek dne 8. t. m. se vrši v samostanski dvorani zanimivo skoplično predavanje. Predava č. g. Zor, tajnik Prosvetne zveze. Po predavanju se vrši nadaljevanje izrednega občnega zbora Kat. prosvet. društva s točko volitev preglednikov in razsodišča. Člani in članice, pridite!

Naše dijaštvo

Duhovne vaje za akademike se prične v petek 13. februarja v Domu duhovnih vaj. Ker je treba priti že v četrtek ob 6 zvečer v dom, naj se tov. akademiki že do takrat inškririrajo. — Tajnik.

Polzvedovanje

Nišlo se je na galeriji v dramskem gledališču tri pare rokavice, 1 dijaška čepica in 1 otroška rokavica. Dobi se istotam pri garderobarki.

V kavarni »Union« je neki gospod pozabil na pipi vodovoda zlat prstan z briljantom v vrednosti 5000 Din. Najditelj naj ga vrne proti dobri nagradi plačilnemu natakarku v tej kavarni.

Kulturni pregled

Prosvetna zveza

Materinski dan. Vsa prosvetna in izobraževalna društva prosi Prosvetna zveza, da posvete 25. marec letošnjega leta našim materam. Če kdo, potem zasluži sleherna slovenska mati, da se njeno trpljenje proslavi tudi po naših društvi. Društva morajo postati prave družine in ne moremo si misliti srečne družine brez matere; tako tudi ne more vladati v društvu pravi družinski duh brez materinske ljubezni in spoštovanja. Prav naša društva so polklicana, da slave materinstvo slovenske matere in njeno trpljenje ter opozorijo na njeno ogromno materinsko vzgojno moč. Ta dan naj člani in članice društva prejmejo sv. obhajilo za svoje matere. Odvzamejo naj jim dnevne skrbi, popoldan naj jih povabijo v društveno dvorano, kjer naj mladina z lepimi deklamacijami, s pevskimi točkami, z dramatičnimi prizori, z igrami in slavnostnim govorom počasti slovensko mater. — Tvarino: deklamacije, govor, pevске točke itd. prinese 2. številka Vestnika. P. t. odbori se opozarjajo, da pri prvi seji sklepajo o Materinskem dnevu.

Krekova socialna šola v Hrastniku se odpre danes popoldan ob 4 v prostorih Kat. izobr. društva. Prvi predavatelj ima dr. K. Capuder in sicer: Socialne razmere v starem in srednjem veku. — Priglasenih je doslej 28 obiskovalcev, ki so sklenili, da bodo obiskovali redno predavanja.

Prosvetna socialna šola na Jesenicah. Danes ob pol 4 popoldne nadaljuje svoja predavanja prof. Dolenc v župnijski dvorani na Jesenicah.

Velike Lašče. Danes bo v društveni dvorani ob 3 popoldne skiptično predavanje o Benetkah. Predava g. Jenko. Člani in prijatelji društva, ogledajte si lepe slike iz Benetk!

Sela nad Kamnikom. Prosvetno društvo priredi danes popoldne po večernih zabavno predavanje s skiptičnimi slikami: »Martin Krpan in Ribničan Urban«. Prijatelji smeja in zabave vljudo noč bliženi.

Škofja Loka. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 7. t. m. ob 4 popoldne predavanje o naših planinah. Predavanje bodo pojasnjevale številne skiptične slike z naših gora. Planinci, turisti, člani in prijatelji društva, posetite to predavanje, ki bo v društvenem domu!

Siška. Prosvetno društvo vabi svoje člane in prijatelje na skiptično predavanje, ki bo v društvenih prostorih v ponedeljek ob pol 8 zvečer.

Trzin. Prosvetno društvo sv. Jožefa priredi v ponedeljek ob 8 zvečer v Našem domu VI. prosvetni večer. Predava g. kanonik Skrbec o »Našem Primorju«. Predavanje bodo pojasnjevale skiptične slike. Vsi vljudo vabljeni!

Trnovska prosvetna društva opozarja svoje člane in prijatelje, da se bodo vršila zopet redna predavanja ob sredah ob pol 8 zvečer. Društvo si je nabavilo lastni skiptični aparat. V sredo bo predavanje o rimskem romanju Slovencev. Predavanje bodo pojasnjevale številne skiptične slike.

Stolna prosveta priredi jutri ob 8 zvečer v župnijski dvorani skiptično predavanje. Predava dr. Mantuan o prazgodovini.

Družabni večer priredi zveza uradnic in trgovskih nastavljenk danes ob 7 zvečer v svojih prostorih. Na sporedu veseliga »Tri tete, pa nobene nečakinje« ter prosta zabava.

Borovnjak. Danes priredi kat. prosv. društvo v Borovnjaku predpustno burko »Križarska vojska«. Kdor se želi nasmejati, naj pride danes popoldne po večernih v društveni dom.

Sesnam skiptičnih slik in iger, ki jih posluje Prosvetna zveza, oziroma ljudski oder, je izšel. Katero društvo ga želi, naj ga naroči po domačini v pisarni Prosvetne zveze.

X. Prosvetni večer, ki se je vršil zadnji petek, se je odlikoval po bogati zgodovinski vsebini. Potem ko nas je venček slovenskih narodnih pesmi, proizvajan od orkestra Prosvetne zveze, spetal v svet narodnega čuvstva in v Hermanov monolog iz Veronike Deseniške (prvotvorne deklamacije od akademika Pengova) pripravil za umevanje velikih nalog Slovenstva, je prof. dr. Fr. Kovačič iz Maribora v poldrugournem temeljitom predavanju podal zaokrožen pregled zgodovine celjskih grofov. Začetkom je omenil tri velike politične grofovske rodovine in njih časih, ko je še obstajalo slovensko narodno plemstvo, Svatoptuk ob Anži, Valhunn ob Savi. Ko se z grofom Gebhardom soveskim prične zgodovinska vrsta celjskih grofov, je predavatelj te člane po imenu, lastnostih in delih zasledoval in pokazal v slikah najvažnejših gradov njih rastočo moč. Daleč so šle rodobinske zveze in vedno dolocene se kažejo visoko leteče misli odličnih zastopnikov tega rodu, iz katerega gredo hčere, dasi dobe po starem rodobinskim zakonu le 100 mark srebra za doto, na kraljevske in cesarske dvore, moški člani pa od tam dobivajo neveste. Na znamenitem reliefu s Ptujске gore pokaže predavatelj člane celjskega rodu v trenutku največje slave, pa tudi tik pred koncem. Drama grofa Friderika in tragični konec grofa Urha II. se že sluti. Nihče se ne more ustavljati, da ga ne bi na poseben način zagrabilo za srce, ko predavatelj v priprostitih pa izrazitih besedah slika strasti in zla nagnjenja Celjanov, njih veliki greh in konec v Belgradu, ko pade ne bojazljivo, ampak hrabro in pogumno sam, sameat, obdan od besnih sovražnikov — zadnji Celjan. Ko v zadnji sliki gledamo v celjski cerkvi lobanje, mod njimi prebito lobanjo Urha Celjskega in predavatelj ponavlja besede: »Danes grof celjski in nikdar več!« — tedaj se nam zdi, da je štiri stoletja razbila slovenska država. — Prosvetna zveza je najbolje izbrala, ko je za to dobo naše zgodovine pridobila kot predavatelja dr. Kovačiča. Prav tako srečno je izbral tudi predavatelj, ki bo na enem prihodnjih večerov govoril o narodnih bojih tam gori v Slovenskih gorah. Iz teh predavanj bomo prav lahko videli, da je naša zgodovina vredna ne le ljubezni onih, ki se ji z vsro skrbjo posvečajo, ampak tudi našega zanimanja. — e-u-

Stoletnica rojstva Jožefa Borovnjaka.

Poleg Mikloša Kuzmiča je bil med prekmurškimi Slovenci najplodovitejši in najbolj priljubljeni nabožni pisatelj Jožef Borovnjak. Rodil se je Jožef Borovnjak dne 9. februarja 1826 pri Sv. Benediktu, ki je najlepša razgledna točka na prekmurškem »Goričkem«. Njegova mati, ki je morala biti za takratne čase in razmere izredno probujena žena, je vcepila mlademu Jožetu narodno zavest. Ker je bil deček v materinskih dobru podkovan, so ga sprejeli benediktinci v Kiseku zaradi poučevanja duhovniškega naraščaja med Slovenci brezplačno v svojo gimnazijo, kjer je dovršil šest razredov dva razreda (modroslovske) v Sombotelju,

bogoslovje pa v Budapešti. V duhovnika je bil posvečen leta 1851, nakar je kaplanoval po raznih prekmurških župnijah, tako v Štefanovcih, Turnišču, Dolenji Lendavi, Crensovcih, Murski Soboti in pri Sv. Juriju. Leta 1858 je postal župnik v Cankovi, leta 1893 pa dekan istotam (Vicearchidiaconus et decanus cum iure absolvendi a reservatis et gestandi cingulum rubri coloris). Umrl je 11. kmovca 1909 v visoki starosti 83 let. Kakih 13 let pred njim je umrl pri njemu njegov oče, star čez 100 let.

Borovnjak se je začel že kot dijak živo zanimati za slovensko slovstvo, za društveno in politično življenje. Za javno delo sta ga navduševala dolinski župnik Janez Szűllő (rojen v Turnišču 1822) in znani prekmurški književnik Jožef Kosič. Pozneje ga je navduševal tudi Božidar Raič, ki ga je parkrat obiskal ter bil z njim v stalnem dopisovanju. V mlajših letih se je Borovnjak tudi politično udeleževal kot pristaja Deakove stranke. Kot tak je ob državnozbornskih volitvah 1869 prevel iz mažarščine Borossov »Mali politični vodnik«.

Borovnjakovo književno delo je omejeno le na cerkveno-nabožne knjige in spise. Pri tem se je trudil, da bi približal prekmurščino slovenskemu književnemu jeziku. Sam je prebiral vse novotiskane slovenske knjige in časopise ter širil med svojimi rojaki Mohorjeve knjige in Slomškove spise. Naročil je navadno plačeval iz lastnega žepa. Najprej je začel prirejati nove, pomnožene izdaje starih prekmurških molitvenikov, n. pr. leta 1864 »Knjiga molitvena, Bogabojcemsi dšsam danac. Prvič je izšel ta molitvenik že leta 1783 ter je do Borovnjakove izdaje doživel nad 10 ponatisov. Molitvenik je obsegal poleg običajne vsebine (sv. maša, molitve litanije, križev pot) tudi kole-dar, »navuk za malo deček«, veserasne k Bogi zdi-havanye in preporacsenye, pobožno premisla-vanye od sledenih četverci del in svete pesmi. Nekaj teh pesmi je zložil Borovnjak sam, nekaj pa jih je prevzel iz slovenskih pesmaric.

Leta 1868 je izdal Borovnjak svoj molitvenik »Duhovna hrana, ali knjižica puna lepih navukov, molitvic in pesmic za kath. krescansike«. Leta 1875 je izšel njegov »Sveti Angel Czuvar, ali Vodnik v nebeszah, leta 1880 pa »Mali katekizem za obecninske ljudske sole«. Ze poprej (1864) je pri-redil novo izdajo Mikloša Kuzmiča »Sveti Evan-geljsmi za nedele i svetke celoga leta«. Posebno v tej knjigi si je Borovnjak prizadeval, da seznani Prekmurce z novim slovenskim pravopisom (ga-jico).

Borovnjak je tudi izdatno pomagal martin-janskemu učitelju Jožefu Pusztaju pri sestavljanju njegove obširne zbirke »Krescanszko katholi-canszke Cerkvene pesmizik (1893). Njegovo sode-lovanje potrjuje avtor v predgovoru s sledečo za-hvalo: »Zdaj vse, gda szam na kratci vsze ono naprej dao, stero szam za nile eti »Krescanszko katholicsanszki Pesmizni Knige za dobro spoznan-o, nemrem eti moj predgovor dokoncatsi brez toga, da sze nebi viszoko postilvanomi Borovnyak Jozsefi cankavszkomi g. plebanosi ocisiveszno zahvalo, ki so tak dobri bili, da szo mi vu mojem velkom deli tak szresno pomagali«.

Borovnjakovo ime še živi v hvaležnih sreih vseh starejših prekmurških rojakov, a znano je tudi sploh v slovenskih literarnih krogih, ker je pisal o njegovem književnem in narodnem delo-vanju pok. A. Trstenjak obširno v »Lj. Zvonu« leta 1910.

Geopolitični oris naše države (Predavanje Geografskega društva 4. febr. 1926). Drugič že je Ljubljana pokazala, da se zelo zanima za delovanje mladega Geografskega društva na univerzi in zo-pet so prijatelji geografije napolnili popolnoma balkonsko dvorano. Po drugi strani številni obisk prireditve daje pobudo znanstvenemu stremljenju, ki hoče dvigniti domače zemljepisce. — To pot je pa tudi predavatelj, g. prof. S. Kranjc obrav-na-val snov, ki je morala zanimati vsakogar, kdor se bavi z domoznastvom, saj tema »Geopolitičen oris naše države« vsebuje vse polno novih vpra-sanj, ki hočejo stvarnega odgovora. a ga doslej še niso našla. Geopolitično obravnavanje naše drža-ve pa je odkrilo tudi poznavalec naše zemlje do-kaj novih vidikov, pod katerimi naj motri državno ozemlje, ki je naša domovina. Predavatelj je pred-met spretno opredelil in na podlagi svojih obsež-nih študij pred poslušalci razgrnil in jasno rešil celo vrsto zanimivih geopolitičnih problemov naše kraljevine. Aktualno predavanje bo išlo popolno v »Geografskem vestniku«, tu naj podamo le glav-ne misli iz njega. Uvodoma je predavatelj objasnil izraz »geopolitika«, ki ga je prevzela poli-tična geografija od švedskega državoslova R. Kjellén-a za nauk o državi kot političnem ozem-lju, ki obravnava njega obliko in meje, lego in fizično strukturo. Podal je po teh vidikih sliko naše kraljevine, ki spada po velikosti v vrsto sred-njih držav in ima poleg Romunije med novimi državam najugodnejšo obliko. Trejina meje odpa-de na zelo členovito obalo (1564 km, a le 550 km zračne črte!), na kopnem imamo najboljšo mejo proti Bolgariji, najslabšo v Vojvodini. Geopolitična lega med 7 sosedji in ob zaprtem morju ni ugod-na, vendar je takovz. kvocient pritiska (vsota pre-bivalstva sosedov deljena z vsoto domačega pre-bivalstva, za nas 6.6) pri Romuniji in Čehoslovazki še precej višji, v slučaju združitve Avstrije z Nem-čijo bi se pa skoro podvojil! Po fizični strukturi sestoji naša država iz treh naravnih enot: savsko-donavskega in moravsko-vardarskega bazena ter dinarskega trikota, ob čigar vrhu leži, kjer se sti-ka prva dva dela, naša »Ile-de-France« s prestol-ico Belgradom. Naloga prometa pa je po naravi ločene dele spoiliti v čim tesnejšo enoto.

Uprava »Geografskega vestnika« prosi p. t. naročnike, da ji oprostijo zamudo pri 2. številki »G. v.«, ki je bila določena, da izide v decembru, pa bo vsled nenadnih tehničnih ovir odposlana šele prihodnji teden.

Avtotaksi z moder. avto

Naročila se sprejemajo podnevi in ponoči.

Pavel Stele, Ljubljana

Poljanska cesta št. 3.

Telefon št. 942.

Sportni teden

Kako protira sport! Nemški državni zbor je sklenil: Prosimo državno vlado, naj nam predloži apomenico o gojitvi telesnih vaj na visokih šolah. Državna vlada naj stopi z deželami v stik in naj skuša doseči, da se na vseh šolah uvede vsaj šest tedenskih ur za telesne vaje. Sportne prireditve naj bodo davka proste, mladi sportniki naj imajo na železniah vzome olajšave itd.

Zimski sport je na višku, čas je treba izra-bit, cvetke pomladi ga bodo vsaj v Srednji Evropi kmalu zapisale v zgodovino. V Davosu v Švici se je izvojevalo 25. evropsko prvenstvo v umetelnem drsanju in si je priboril prvo darilo Avstrijec inž. Böckl; tudi v parih so bili Avstrijci prvi, in sicer par Pampel—Hochhaltinger. Hitrostno drsanje na 1000 m je dobil Skutnabb 1:32.8, 5000 m isti 8:47.1. — V Chamonix so se pa skušali, koliko kilometrov bodo pedsrali v eni uri; spet je bil Skutnabb prvi, 32.085 km. Od njegovih nasprotni-kov sta se še najbolje držala Estonec Rumba z 31.172 km in Belgijec Hazebrock z 29.085 km; vsi drugi so ostali več kilometrov za zmagovalcem. — Danes se vrši boj za svetovno prvenstvo v ume-telnem drsanju za dame v Stockholm; gospa Ja-roz-Szabo ima nevarni tekmovalki v gospe Brock-höft in mladi Norvežanki Hennie Sonja. Čez te-den dni bo pa isto tekmovanje za gospode, v Ber-linu: Böckl, Grafström? — Francozsko prvenstvo v hitrostnem drsanju si je izvojeval v vseh štirih vr-stah Hassler: 500 m 47.8 (francoski rekord), 1500 metrov 2:36.6 (fr. r.), 5000 m 9:34.8, 10.000 m 19:36.4. Kako daleč so še Francozi za narodi seve-ra! Še bolj seveda Romuni, kojih rekord na 500 m je 54, na 1500 m pa 2:58.2 itd. Kaj pa mi? — Pri norveških tekmah je bil najboljši čas na 500 m 46 sekund, na 10.000 m 18:42.5; pri finskih 500 m 47.5, 5000 m 9:34.8, a 22 stopinj pod ničlo! — Zimska olimpiada 1928 se bo vršila v Engelbergu v Švici.

Nihče bi ne bil mislil, da bo Gradjanski po-razil Admiro in sicer še tako obšutno. 5 : 1; prvi boj je dobila Admira 8 : 3. — Po tekmah pretekle nedelje je dunajski prvenstvena tabela tale (zapi-sali bomo samo goale in števne točke): Amateri 39:16, 18; Slovan 30:23, 16; Rapid 38:32, 15; Ad-mira 23:17, 14; Sportklub 23:26, 13; Simmering 36:34, 12; WAC 19:20, 12; FAC 24:27, 12; Hakonh 28:26, 11; Vienna 22:23, 10; Wacker 26:31, 10; Rudolfsbühl 19:37, 5; Hertha 14:29, 3.

Senzacija Lenglen—Wills je odložena do dne 14. marca. Francozi so hudi, ker se noče Willsova udeležiti francoskih prvenstvenih bojev, in poziva-jo nekateri vročeglavi na boj kot svetovnih prven-ster v Wimbledonu. Se bodo že pomirili Angleski sportnik Sydney Beer je stavil 30.000 frankov proti 10.000, da Willsova v dveh nastopih (sets) proti Lenglenovi ne bo dobila več kot šest točk. V prejš-njem tednu so bile stave za Suzano povprečno 11 : 5, sedaj so pa že 10 : 6. — Proti vsemu prič-akovanju je Borotra premagal Lacosteja, seveda po zelo težkem boju: 1:6, 6:3, 6:3, 8:10, 8:6, torej 29:28! Po triurnem boju je bil Borotra še toliko čil, da je skočil čez mrežo in dal nasprotniku roko, nato se je pa zgrudil. On je sedaj mojster Fran-cije »v zaprtem prostoru« — Amerikanci igravce in igravke tenisa takole ocenjujejo: 1. Tilden, 2. Johnaton, 3. Richards, 4. Williams, 5. Alonso. Pri damah je prva Wills, druga Ryan.

Houben v Ameriki v začetku ni imel sreče; v predteku na 60 yrdov je dosegel sicer čas konč-nega zmagovalca, 4.8, v odločnem teku je bil pa šele četrti; vrsta: Miller, Hussey, Morril, Hou-ben. — Od 4. do 11. julija se vršijo v Kölnu nem-ške bojne igre; zadnja dva dneva sta namenjena lahki atletiki. — V pretekli seziji so člani finske delavske sportne zveze dosegli tele uspehe: 200 m 22.5; 800 metrov 1:55.6; 5000 m 14:54.9; 25 km 1:25:04; skok v daljavo 6.96 m, skok v višino 1.85; v višino brez zaleta 3.24; krogla 13.66 itd.

Italijanskemu rokoboreu G. Rajčeviću, ki je pred par tedni premagal Dunajčana Kavana, je po-delil kralj, oziroma Mussolini visok red Tako znajo Italijani častiti svoje sportnike. Sedaj bodo pri-re-dili vso ono ogromno vulkansko kotlino na vrhu Albanskih gora pri Rimu v velikansko sportno areno; tam bo prostora za tisoče in tisoče sport-nikov. Kaj takega svet še ni videl in kakšen zrak! Višina 800 do 900 m nad morjem. Rajčevića je pred vojsko položil naš znanec Žalčin nekoč že v 5 minutah na pleča. Beremo, da je Žalčin na eno oko oslepel in da loži bolan v bolnišnici v Sa-rajevu. Oslepel pa zato, ker sta mu dva nasprotni-ka nasula bel prašek v zateklo oko, rkoč, da mu hočeta pomagati. Ko bomo vse natančno poizve-deli, bomo seveda poročali; saj tako ljubeznivega in simpatičnega človeka ne dobiš zlepa, kakor je Žalčin.

Anglež Phil Scott in Avstralec Cook sta se borila za bokersko prvenstvo britanskega impe-rija. V 12. rundi je bil Cook diskvalificiran, pa je bil ves čas boja boljši. Tako je postal Scott prvak boksa v imenovanem imperiju. — Dosedanji ev-ropski mojster lahke teže, Italijan Frattini, je mo-ral v Milanu pustiti prvenstvo Devosu. Italijani so bili tako jezni, da je morala francoskega ne-tralnega sodnika Bernsteina peljati policija domov. — Paolino se je igral z Barriekom, kakor se je hotel. Po 4. rundi je Barriek odstopil, ni mogel več. — Dempsey v Ameriki nimajo več radi, ker se vsakemu boju odteguje; njegova žena se je prej pisala Taylor-Peacock, in sedaj pravijo Dempseyu Jack Peacock (pikok). To se reče: Jaka Pav. Ni ravno laskavo.

Plavač Lauffer iz Cincinnatija v Ameriki je plaval 100 m na hrbtu v 1:10, nov svetovni rekord. Prej Kealoha 1:12.2.

Tvrdba Bugatti gradi dirkalni avtomobil z 18 litri cilindrove vsebine! Vse je radovedno, kaj bo ta orjak naredil. — Citroën, »evropski Ford«, je vsled visoke angleške carine na avtomobile usta-novil podružnico v Angliji.

Med tednom smo pisali, da je španski aviatik Franco v hidroplanu preletel Atlantski ocean. To je četrti polet preko Atlantika v aeroplanu. Zeppeli-lini so ga preleteli trikrat: dvakrat angleški R 34, enkrat nemškoameriški ZR III — Callizov višinski rekord ni blizu 18.000 m, temveč natančno 12.066 metrov. Nekdo je namreč pisal, da se bo povzpel Callizzo visoko gor v zrak, da bo letel nato vodo-ravno in da bo vrgel francosko zastavo na vrh Mt Everest. Ne bo je vrgel. Kdor take reči piše, naj si zapomni, da je angleški čevelj 30.48 cm. — Amerikanski letavec Mac Ready je hotel Callizov rekord (iz leta 1924) prekositi in je prišel do 10.550 m visoko; više ni mogel. V višini 9000 m je bilo 45 stopenj mraza. — Anglež Cobham leti iz Kaire v Kapsko mesto. Po zadnjih podatkih je prišel v Pretorio, napravil je torej že sedem osmin vsega pota. Ko to pišemo, je gotovo že na cilju. — Španci bodo za zračni promet Sevilla—Buenos Aires najprvo uporabljali tri Zeppeline-velikane, ki bodo prevažali po 40 popotnikov in 11 ton to-vora in pošte. Vožnja v Ameriko 3 dni in 16 ur, nazaj 4 dni in 6 ur — Francoski inženier Courney je napravil z avtogiro in inženerja La Cierva dobro uspele poskuse Avtogiro je aeroplan, ki se na-vpično dviga in navpično pada. V. S.

Tekme v umetnem drsanju za prvenstvo Ju-goslavije so vsled južnega vremena ponovno od-godene na nedeljo 14. t. m. — JZSS

Gradjanski (Zagreb) : Admira (Dunaj) 5 : 1. V revanšni tekmi na Svedsko je Gradjanskemu uspeo poraziti Dunajčane po lepi in efektni igri 5 : 1 (prvo tekmo so Dunajčani dobili z 8 : 1). Gradjanski je nastopil z znatno ojačenim moštvom, zlasti »Hajdukovec« Benčić in Bonatić sta bila izvrstna.

Mednarodne vojaške smuške tekme se vrše med 8. in 12. februarjem v Starem Smokovcu na Slovaškem. Udeležni se jih tudi team naše vojske in sicer 3 častniki in 6 podčastnikov, ki so pravkar absolvirali vojaški smuški tečaj v Kranski gori. Jugoslovansko vojaško zastopstvo spremljata dr. Stanko Kmet in Kveder, dva izmed instruktorjev tečaja v Kranski gori; odpotovala je 8 t. m. preko Romunske na Čehoslovasko. Tekmovalo se bo na 30 km v patrolah, razpisane so dalje tekme posa-meznikov na 17 km, zvezane s strelsko tekmo.

Maršal Suhomlinov.

V berlinski bolnici je umrl zadnji vojni minister bivšega ruskega carja Suhomlinov. Bivši poveljnik ruske armade je v bedi, po-manjkanju in preganjanju sklenil kot 78-letni starček. V svojih spominih, ki jih je izdal pred par leti, je dokazoval, da ne nosi prav nobene odgovornosti za vstop Rusije v svetovno voj-no, da sta svetovno vojno povzročila edino Francija in Anglija, v Rusiji pa je za isti cilj intrigiral veliki knez Nikolajevič. Suhomlinov pravi, da mu je bila mobilizacija diktirana brez predhodnega obvestila ali vprašanja. Kerenkijeva vlada je obsodila Suhomlinova na dosmrtno prognanstvo v Sibiriji. Le vsled visoke starosti je ušel tej kazni.

Naročajte »Slovenca«!

Vremensko poročilo

dne 6. februarja 1926.

Kraj	Cas	Baro-meter	Tempe-ratura	Rel. vlaga v %	Veter	Oblač-nost	Padavine v mm
Ljubljana	7	764.7	4.0	95	N	01	0.3 (dež)
	14	765.2	7.3	84	NE	10	—
	21	762.7	4.5	90	SE	10	—
Maribor	7						
Zagreb	8	764.3	6.0	93	SE	10	—
Belgrad	8	764.7	3.0	90	mirno	0	3. (dež)
Sarajevo	8	766.6	0.0	99	SE	0	—
Praga	7	764.9	— 2.0	—	mirno	10	—
Gruž - Dubrovnik	7	762.6	8.0	55	mirno	1	—
Skopje	8	764.3	7.0	85	NE	0	—

Barometer je reduciran na morsko gladino.

Sesti del sveta.

IZGUBLJENA ATLANTIDA.

Sedanje pokolenje pozna »Atlantico« menda samo po proslulem romanu istega imena, ki ga je napisal v Parizu Pierre Benoit pred dvema letoma. A vprašanje, ki je razburjalo klasične filozofe, ki je oživilo pri srednjeveških arabskih potovalcih zasluži vsekakor več pozornosti.

Kakor vemo iz šolskih klopi, pripoveduje Platon o dialogih »Timej« in »Kritij« o stari povesti, ki jo je zvedel Solon (VI. st. pr. Kr.) od nekega svečenika v Egiptu. Nekoč je bil v Atlantskem oceanu velikanski otok Atlantida med Evropo in »otokom blaženih Elivijem« (to je Amerika). Bil je večji kakor

Azija in Libija skupaj. Pogreznil se je v ocean po strašnem potresu. Isto pripovedujeta Plinij in Diodot Sicilski. Platonovo poročilo ima obliko legende o »Solnem otoku«, mogočni »Državi solncar«, kjer je vladala duhovščina in kult boga morskega brezdnja, Posejdona.

Po odkritjih Kolumba in Pizzara je oživel tudi zanimanje za Atlantido. Ostanke njene kulture so iskali v Meksiki in Peru. Ostanke Atlantide same so videli v Azorskih in Kanarskih otokih. Pozneje, ko je dognala geologija nekdanja potovanja lednikov, so iskali Atlantido na Skandinavskem, Islandiji, celo na Spitsbergih. Več učenjakov je sploh zavrglo Platonovo povest kot bajko.

A v zadnjem času so pričeli zopet misliti na resnično Atlantido s kulturo začetne bronzne dobe. Kako bi se naj drugače pojasnila presenetljiva sličnost stavb, pismenega orodja, verstva pri popolnoma različnih narodih, katere deli sedaj ocean? Piramide, verski simboli in obredi pri Mehikancih in Peruancih so presenetljivo podobni onim v starem Egiptu. Med mitologijo klasične Grčije in sedanjih Japoncev, pristašev vere »Šinto«, je veliko sličnega. Končno so dobesedno istovetne verske označbe in simboli Semitov, sprednje Azije na eni strani in Polinezijskih otočanov v Tihem oceanu na drugi.

Zgodovinarji stojijo pred neštevilnimi vprašanji. Se pred 50. leti smo verovali v popolno samostojnost helenske kulture. A nova razkopavanja Ivensa in dr. na Peloponezu, na Kreti, Cipru in Egejskih otokih so dokazali, da so našli Grki ob prihodu v novo evropsko in malo-azijsko domovino jako staro in visoko kulturo, ki je že preživela svoj razcvet in umirala. Vse to potrjuje zgodovinsko teorijo migracij (preseljevanja), ki jo je prvi utemeljil znani nemški historik Ratzel. Dobivamo zdaj dobesedno dan za dnevom vedno nove in nove podatke za rešitev te stare nad vse skrivnostne uganke. Zadnjo besedo na tem polju pomeni nova francoska knjiga: Roger Dévigne: Un continent disparu: L'Atlantide, sixième partie du monde. 12-me édition, Paris, G. Cres, 1924, p. XII + 249.)

Dévigne ne dvomi o resničnosti Atlantide, visoko kulturne dežele, ki je tvorila v zgodnji bronasti dobi »most kulture« med Zapadom in Vzhodom. Dolga vrsta zemljepisnih, geoloških, zgodovinskih, umetnostnih in narodopisnih podatkov dokazuje, da je dežela Atlantida kot otok ali kopno resnično med Evropo in Ameriko. V prvem delu knjige pod imenom »Vlada bronac« je zbral Dévigne obilne presenetljive skupne točke med takozvano sredozemsko in južnoameriški kulturami. Posnemamo odtod kot primer glavo Gorgone,

simbola morskih voda na levo v italijški (etruskovski) na desno pa v ameriški (mehikanski) obliki. Oba simbola sta natančno enako mišljena in tudi izvedena. Razvaline v Palanki (Južna Amerika) so natančno podobne onim znamenitim mikenskim vratom (Levovim vratom) v Južni Grčiji, s katerimi smo se seznanili v gimnaziji. Dévigne je bil celo v stanju posvetiti celo zaključno poglavje tega uvodnega dela popisu atlantske duhovščine in njene politične oblasti.

Drugi manjši del knjige »Solčno kraljestvo« se čita kakor roman. Popisuje življenje v Atlantidi do končne katastrofe, prihod različnih kolonistov in širjenje atlantske kulture po celim takratnem svetu.

Zaključno poglavje vsebuje poleg književnega pregleda načrt »Mednarodnega instituta za raziskovanje Atlantide«. Ta Mednarodni Institut bi bil vsekakor živ dokaz napredovanja misli bratstva vseh narodov. Saj je oplojila stara zagonetna kultura neštivilne dežele od Japonske, Kitajske, Južne Amerike do Rima in Grčije.

Gospodarstvo

Deficit za april - julij znaša 244 milijonov.

Uspelo nam je dobiti podatke o državnih dohodkih in izdatkih za mesece: april, maj, junij in julij. Znano je, da »Službene novine« ne objavljajo več teh pregledov o stanju državnega gospodarstva; zadnji izkaz je bil za mesec marec t. l. Zakaj se naprej ne objavljajo ti izkazi, nam ni znano.

V informacijo javnosti navajamo podatke o omenjenem razdobju. Pripominjamo pa, da mi ne moremo prevzeti odgovornosti za eventualne napake.

Dohodki so v tej dobi 4 mesecev (1. aprila do 31. julija) znašali 3.646.500.424 Din; od tega odpade na dohodke na račun proračun. dvanajstin 3.470.035.669 Din, na dohodke dobljene v tej dobi za račun proračunskega leta 1924—1925 pa 176.464.755 Din.

Izdatki so bili skupaj 3.890.544.670 Din: in sicer 3.049.498.963 Din za račun proračunskih dvanajst in 841.045.708 Din izvršenih izplačil za račun proračunskega leta 1924—25.

Deficit znaša torej 244.044.247 Din.

V posameznih mesecih so se gibal dohodki in izdatki, kakor sledi (v dinarjih):

	Dohodki	Izdatki
april	768.061.311	606.993.191
maj	921.196.326	747.037.948
junij	808.815.553	731.403.307
julij	971.962.479	964.064.517
skupaj	3.470.035.669	3.049.498.963

K temu je treba prišteti še dohodke in izdatke izvršene za račun budžetskega leta 1924—25, ki so bili sledeči:

	Dohodki	Izdatki
april	108.814.753	317.154.228
maj	53.583.471	387.776.398
junij	16.066.531	136.115.081
skupaj	176.464.755	841.045.708

K temu pripominjamo, da v mesecu juliju lani takih dohodkov in izdatkov ni bilo.

Došim znaša pri prvi tabeli prebitok državnega gospodarstva Din 420.536.706, znaša pri drugi tabeli deficit 664.580.953 Din, iz česar rezultira končni deficit v višini 244.044.247 Din.

Kako se je kril ta deficit, ne vemo, vendar nam marsikaj — glej včerajšnji članek o izkazu Narodne banke — daje misliti, da se je to izvršilo na način, ki ne bo prinesel koristi.

Za površnost, s katero so sestavljeni ti pregledi o državnem gospodarstvu, naj omenimo:

V zadnjem izkazu t. j. za julij in za dobo od aprila do julija, ki nosi podpis finančnega ministra g. dr. Stojadinoviča, nadalje glavnega ravnatelja državnega računovodstva g. dr. Dučiča in načelnika računskega oddelka g. Grboviča je izkazan deficit za dobo od 1. aprila do 31. julija 1925 v znesku 420.111.997 Din, kar pa ne odgovarja resnici. Odkod je ta številka zašla v izkaz, je razvidno iz postavke 397.004 dinarje 50 p (za katero tudi ne vemo, odkod je), ki predstavlja dohodke v mesecih april, maj, junij za račun budžetskega leta 1924—25; če pa vramemo vsak tu naštet mesec posebej in vse tri postavke seštejemo, dobimo svoto 176 in pol milijona dinarjev, kar je iz gornjih tabel razvidno. Ista postavka 397.004.50 Din je tudi v izkazu za julij in za dobo april—julij kot skupna svota vseh dohodkov za račun budžetskega leta 1924—1925, čeprav ti znašajo po drugih številkah čez 176 milijonov dinarjev. Seveda je potem lahko izkazan večji deficit (420 milijonov Din).

Seštevati in odšteti znajo v ministru finančne slabo!

Borzni teden.

Ljubljana, 6. febr. 1926.

Gibanje na dunajski borzi je začelo odsevat tudi pri nas, zlasti pa na zagrebški borzi.

Zaradi ameriških nalogov za nakup avstrijskih in nemških delnic so se kurzi vodilnih papirjev v Berlinu in na Dunaju v zadnjih dveh mesecih zelo popravili. Indeks dunajske borze (september 1922 = 100), je znašal 2. januarja letos 49 in se je 2. februarja letos dvignil na 66. Pred dunajsko borzo je spet videti množico avtomobilov kakor v inflacijski dobi. Efektivni oddelki dunajskih bank so dobro zaposleni. Visoka financa sicer v svojih glasilih sviri pred ekscs, toda kurzni nivo dunajske borze se stalno dviguje.

Ta dunajska »hausse« se je prenesla tudi v Zagreb. Velik del papirjev se je znatno popravil, zlasti tako zvani arbitražni papirji, tako, da je splošni nivo kurzov precej narasel. Vendar pa je že v petek razpoloženje nekoliko oslabelelo in vodilni papirji so popustili za par pridobljenih točk.

Na zagrebški borzi je bila tendenca nenotna. Ljubljanska efektna borza je imela le malo posla. Na ljubljanski borzi vlada sedaj izredno zanimanje za akcije glede prodaje premoaga Trboveljske potom borze. Danes se je vršila v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo tozadevna anketa. Kakor čujemo, bo

borzna uprava stopila v direkten stik s TPD glede rešitve tega vprašanja.

Na deviznem tržišču je izzvalo pozornost popuščanje dinarja, ki se je začelo že v prejšnjem tednu. Kot razlog za to navajajo v stagnaciji izvoza, ki se je skrtil na minimum, na drugi strani pa navajajo psihološki moment, ki je v zvezi z vestmi o neuspehu naše delegacije v Ameriki. Nadalje je omeniti na deviznem tržišču dviganje funta šterlinga, ki je v Curihu prekoračil pariteto, ki znaša 25.225; lira je v teku tedna popustila za par točk in se pozneje učvrstila. Deviza Pariz se nikakor ne more ustaliti.

Tendenca v državnih papirjih je slaba. Vojna odškodnina je do včeraj popuščala in se je včeraj malenkostno popravila. V Belgradu je v četrtke padla celo na 260—266. Danes javljajo iz Zagreba kurz 280—282. — Promet je v državnih papirjih minimalen.

Na tržišču bančnih papirjev je prišla do izraza dunajska »hausse«. Večina bančnih papirjev v Zagrebu izkazuje koncem tedna višje kurze kakor v začetku. V Ljubljani ni večjih izprememb v kurzi. Promet srednji. Industrijski papirji so izkazovali nenotno tendenco. Trboveljska, Guttman in Slavonija so popravili kurz, medtem ko je Eksploatacija padla. Promet majhen.

V naslednjem podajamo ljubljanske kurze v začetku in na koncu tedna (prvi kurz v ponedeljek dne 1. t. m.; drugi kurz v oklepaju v petek 5. t. m.):

7% investicijsko posojilo 79 bl. (77—79). Vojna odškodnina 309—312 (275—282). Zastavni listi 20—22 (20—22). Kom. zadolžnice 20—22 (20—22). Celjska 202 zaklj. (200—205). Ljublj. Kreditna 200 den. (200 den.). Merkantilna 100—104 (102 zaklj.). Prašedion 958—966 (955—965). Slavenska 52 den. (50 den.). Kreditni zavod 175—185 (175—185). Strojne — (125 bl.). Trboveljska 340—348). Vevče 110 den. (110 den.). Stavbna 90—100 (90—110). Sešir 115—120 (115 zaklj.).

Anketa opekarnarjev. Dne 5 t. m. dopoldne se je vršila v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani anketa opekarnarskih podjetij, ki je razpravljala o položaju naših opekarn. njihovih potrebah in o vprašanju, kaj bi bilo storiti, da se izboljšajo prilike v tej stroki. Na podlagi uvodnih besed zborničnega predsednika g. Ivana Ogrina in izčrpnega statističnega ter carinsko- in tarinopolitičnega poročila zborničnega tajnika g. Iv. Mohoriča se je razvila živahna debata, tekoma katere se je soglasno ugotovilo, da je sedanji položaj opekarske industrije nevzdržen. Na predlog zborničnega tajnika g. dr. Windischerja se je sestavil odbor, ki ima sestaviti urance za opekarske proizvode ter izvršiti potrebna pripravljala dela za organizacijo opekarnarske proizvodnje in trgovine. Sklenilo se je, delati na to, da se uvedejo na Tehniški srednji šoli specialni kurzi za opekarnarsko stroko in da se ureditev naših opekarn tehnično izpopolni.

Carinsko-prometna seja Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. V četrtke popoldne se je vršila seja carinsko-prometnega oddelka Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki se je pečala z važnimi carinsko-prometnimi vprašanji. Obravnavali so se zbornični predlogi za trgovinsko pogodbo z Anglijo in Francijo, zbornična akcija za zaščito interesov cementne industrije v Sloveniji, predlogi za izpremembo določb železniškega obratnega pravilnika glede odgovornosti železnice za rinfusa pošiljave, akcije za izpremembo naredb glede odmere pristojbin za industrijske tire, akcije glede sestave jugoslovansko-jadranske tarife za promet preko Trsta in za jugoslovansko-italijanski promet, dalje stanje, v katerem se sedaj nahaja vprašanje podaljšanja dolenskih železnic na reško progo. Končno je odsek razpravljal o zborničnih akcijah glede nakladalnih rokov, glede ankete a autonomni carinski tarifi, o trgovskih stikih in pogodbi z Grčijo, Turčijo in Nemčijo, o zbornični intervenciji radi vpostave enega mešanega vlaka med Podpartom in Ljubljano, radi prometnih olajšav za Prekmurje, zgradbe kolodvora v Gornji Radgoni in tarifskega zaračunavanja v obmejnem prometu, radi poštih olajšav pri razpošiljanju trgovskih cenikov. Stavili so se predlogi glede pošiljanja zavrtkov po 10 kg v Nemčijo, pošiljanja vzorcev v inozemstvo, glede plahit za pokrivanje sena pri pošiljanju po železnici ter radi visokih taks.

Sladkorni trg. Zaradi čvrstejšje tendence na svetovnih tržiščih s sladkorjem je kartel sladkornih tovarov zvišal cene za 10 par pri kilogramu.

Svobodna cena na Sušaku. Dne 9. t. m. se vrši na Sušaku konferenca, ki jo je sklicala zagrebška Trgovska in obrtniška zbornica; na konferenci bodo obravnavali naslovno vprašanje.

Centrala industrijskih korporacij v Belgradu. Njen občni zbor se vrši dne 16. t. m. Obravnavali bodo vprašanja kreditov, davkov, carin in prometa.

Mlinska industrija priredi v okrilju Centrala industrijskih korporacij konferenco mlinov iz Vojvodine o položaju mlinov v državi.

Protesti proti novemu zakonu o pobijanju draginje. Trgovci iz Murske Sobote in iz Pančeva so poslali ministru za soc. politiko ostro protestno spomenico glede omenjenega zakona.

Carinski dohodki v l. 1925 so znašali 1.813 milijonov dinarjev, leta 1924 1371 milijonov dinarjev.

Nova delniš'a družba za prodajo trboveljskega premoga.

Kakor smo izvedeli od dobro poučene strani se bo izvršila nova organizacija trboveljske premogokopne družbe v obliki delniške družbe z imenom: »Internacionalna premogokopna delniška družba v Zagrebu, Belgradu in Ljubljani« že v bližnjih dneh. Delniški kapital znaša začasno 5.000.000 dinarjev.

Podvzeti so že vsi potrebni koraki za dovoljenje, da se družba konstituirata. Verjetno je, da bo nova družba pričela poslovati že v teku prihodnjih tednov.

ORGANIZACIJA VI. MEDNARODN. VZORČNEGA VELESEJMA V LJUBLJANI OD 26. JUNIJA DO 5. JULIJA 1926.

Po pojasnili, ki smo ga dobili od uprave ljubljanskega velesejma, obeta biti letošnja prireditve velesejma prvovrstna. Zadovoljila bo sigurno vse razstavljalce kakor tudi kupce. Določeni termin je po mnenju vseh zelo poseben. Uprava velesejma je izdelala poseben načrt razvrstitve, ki obsega:

A) Mednarodni vzorčni velesejem, razdeljen na sledeče blagovne skupine: 1. strojna industrija; 2. izdelki iz železa, jekla, puškarstvo, municija; 3. ostali kovinski izdelki; 4. poljedelski stroji, poljedelsko orodje; 5. avtomobili, dvokolesa, pnevmatika, vozovi; 6. elektrotehnika in razsvetljava; 7. kozmetika, farmacevtski in kirurški izdelki; 8. papirna industrija, grafika, kartonaža in pisarniške potrebščine; 9. pohištvo in stanovanjska oprema; 10. ostala lesna industrija; 11. usnje in konfekcija usnja; 12. tekstilna industrija, tekstilna konfekcija, kožuhovina, perilo, cerkveni paramenti; 13. klobuki, slamniki, košarstvo, vezemine, čipke; 14. ločena roba, majolika, fayence, steklo; 15. galanterija, bijouterija, draguljarstvo, fina mehanika, optika, gravirji, pasariji; 16. kemična industrija; 17. industrija živil; 18. poljedelstvo; 19. stavbarstvo; 20. godala; 21. razno orodje.

B) Skupina obrtnikov. To bo specialna obrtniška razstava, organizirana po Zvezi obrtnih zadrug v Ljubljani.

C) Posebni oddelek za radio. Sodeluje ljubljanski Radio-klub s svojimi amaterji.

D) Razstava »Slovenska ženac«. To bo kulturno-zgodovinska prireditve, ki jo izvede Splošno žensko društvo v Ljubljani s sodelovanjem vseh ženskih organizacij v Sloveniji.

E) Higijenska razstava, ki se priredi že v tretje. Dvakrat je imela že veliki uspeh, za letošnji velesejem pa se popolnoma preuredi in dopolni.

Sigurno bo prav lepa tudi razstava avtomobilov. Določeni termin je letos prvič za to stroko ugoden, medtem ko so se prejšnji velesejmi vršili vedno v jeseni, ko je avtomobilska sezona že jenjala.

Uprava velesejma dela z vsemi močmi, da bo ob priliki letošnjega velesejma nudila svojim razstavljalcem in obiskovalcem ugodno presenečenje.

Ljubljanski velesejem in avtomobilska razstava. V Parizu je sedež mednarodne zveze fabrikantov avtomobilov in motornih vozil. Zveza odloča tudi o udeležbi svojih članov na posameznih velesejmih, ter nekatere prireditve priporoča, druge pa odklanja. Z odlokom št. 2514 HC—HB z dne 21. januarja t. l. je imenovana Zveza priznala Mednarodni vzorčni velesejem v Ljubljani kot ugoden za udeležbo avtomobilnih konstrukterjev in je vsem svojim članom že priporočila udeležbo kot razstavljalce. Na to dejstvo opozarjamo zlasti trgovce z avtomobili in motornimi vozili v naši državi.

Borza

Dne 6. februarja 1926.

Denar.

Zagreb. V današnjem prostem prometu so bili zabeleženi sledeči kurzi: Berlin 13.50—13.52 (13.5087—13.5437), Italija 228.75 den. (227.82—229.02), London 276.30—276.50 (275.65—276.68), New York 56.775—56.80 (56.63—56.93), Pariz 214 bl. Praga 168.25—168.40 (167.90—168.90), Dunaj 8 (7.986—8.026), Curih 10.95—10.955 (10.93—10.97). Curih. Belgrad 9.145 (9.145), Budimpešta 72.70 (72.60), Berlin 123.50 (123.50), Italija 20.80 (20.88), London 25.235 (25.2475), New York 518.75 (519), Pariz 19.45 (19.46), Praga 15.355 (15.355), Dunaj 78.05 (78.05), Atene 7.80 (7.47), Bukarešt 2.25 (2.255), Sofija 3.60 (3.60), Varšava 72.50 (72.50), Amsterdam 208.125 (208.15), Bruselj 23.60 (23.60), Kopenhagen 128.15 (128.25), Oslo 105.65 (105.70), Stockholm 138.87 (139).

OSTANKE

za smešno nizko ceno,
VSE ZIMSKO BLAGO
pa globoko pod lasno ceno
prodaja »Tekstilbazar«
Ljubljana, Krekov trg 10
L nadstropje in prilice, naspr. Mesnece doma.

Ženski svet

Moda

JUMPER (ZEMPER) OBLEKA ZA POMLAD.

Skoraj je ni obleke, ki bi se bila vsepovsod tako zelo priljubila, kakor je žemper-obleka. Ženski svet jo pozna že leto dni in ve, da je taka obleka skoraj vedno enaka in je ne izrabiš izlepa. Vedno je prijetna in kakor nova. Moreš jo nositi zunaj za vsak dan, imaš jo lahko tudi za obiske in gledališče — lepa je vedno in ti je izmed vseh drugih oblek najbolj všeč.

Zato je Jumper-obleka moderna tudi še za to pomlad, le da se je nekoliko izpremenila v oblikah in ni več one meje med bluzo in krilom, temveč je vsa obleka enotna. To obleko utegneš napraviti iz modrega ali črnega sukna in jo okrasiti s črno svilo. Ali pa jo napraviš iz črtastega in križastega blaga in jo okrašaš s čipkami in svilo vseh vrst.

Kakor so zdaj različne oblike oblek moderne, tako so tudi žemper-obleke zdaj ši-

roke in zgibane ali ozke z vložki, ali v gubah — vedno jo utegneš prikrojiti in sešiti, kakor se ti zdi, da bo lepše in živahnejše. Ko izbiraš barve za te obleke, pazi, da bo vse lepo okusno in prikladno za tvojo postavo in bo ustrezalo dotičnemu namenu, ki hočeš zanj imeti tako obleko. Zatorej bodo barve blaga drugačne za vsakdanjo obleko kakor pa za večerno, za gledališče in podobno. Najmodernejša barva pa je peščeno-rjava, okrašena s čipkami iste barve.

Na sliki vidiš troje takih oblek, ki jih utegneš napraviti iz različnih vrst blaga, jih okrasiti s čipkami in traki in gumbi in ki imajo različne ovratnike. Če poznaš sebe in veš, kaj ustreza tvoji zunanosti, boš brž vedela, katera obleka bi bila zate. Ni namreč vseeno, kakšno obleko si izbereš, ker ni vse za vsec. Glede dolžine krila pazi, da se ne osmešiš in si napraviš kratko krilce, čeprav to ni za tvojo postavo in tvoja leta. Čeprav

ukazuje moda po svoje, vendar moraš vedeti, kakšna je meja dostojnosti. Kar je kričeče in smešno, pa če je še tako čez vse mere moderno, vendar ni moderno, če se obrača svet za teboj in se ti posmehuje. Pomni, da trpi pri tem ugled tvoje osebnosti, ugled družine — in če imaš otroke — tudi njihova vzgoja.

PENTLJE

so letos v modi pri oblekah, in sicer kot zapanke. Narejene so iz različnih blestečih

se »jagode« in »biserove« in morajo biti pravilne in okusne, da se lepo prilegajo obleki in jo poživijo.

BARET

je skoraj modernejši kot klobuk. Zdi se, da bo imel spomladi »veliko« besedo, saj pristaja skoraj vsakemu obrazu. Navadno so taki ba-

reti iz blaga, ki je iste barve kot obleka. Ali pa nosijo tudi barete takih barv, ki se lepo skladata z barvami obleke. Tako imaš n. pr. zeleno obleko in rjav baret, ali lilasto ali rdečkasto obleko pa siv baret; ali črno, modro ali rjavo obleko pa peščeno-rjav baret. Izogibaj se kričečih barv, pred vsem oranžne in rumene!

To in ono

+ 80 % vseh briljantov za Ameriko. Celotno zemeljsko produkcijo diamantov ima v rokah londonski sindikat, ki združuje v sebi Debeers Co. Jagersfontein, Premier Diamond Co., nekatere belgijske družbe itd., in kateremu stoji ob strani ameriški finančnik Morgan. — Surovi material, ki ga producira sindikat, gre skoro ves v Antwerpen in Amsterdam, kjer ga režejo in brusijo. V Amsterdamu je velika borza za diamante, v Antwerpnu dve veliki in več manjših. Za evropski trg se kupuje tu boro malo. Osemdeset odstotkov vse produkcije gre preko morja, predvsem v Južno Ameriko. Za Ameriko najmočnejši kupec je Indija.

+ Visokošolei - komunisti. Ko je londonska policija pregledovala neke komunistične zapisnike, je zasledila notri imeni dveh slušateljev univerze v Oxfordu. Univerzitetna oblast je vzela zadevo takoj v roke in predložila prizadetima, da pustita univerzo ali pa podpisata izjavo: »Slovesno obljubljam, da ne bom imel niti direktnih niti indirektnih zvez s komunističnimi organizacijami in da se bom vzdržal direktnih in indirektnih propagand komunističnih idej, dokler bom član oksfordske univerze.« Izjavo sta oba podpisala. (Pripominiti je, da univerzitetna oblast v Oxfordu ni državna, ampak privatna in avtonomna.)

+ Nagrada za vlomilca. Občinski svet v Cullomptonu v angleški grofiji Devonshire je razpisal nagrado za tistega, kdor bo odprl neko blagajno, ki je ni mogel odpreti noben domač ključavničar. Kaj je v njem, se ne ve, ker niso mogli najti njegovega najemnika in ne njegovih dedičev. V razpisu pripominja pripominja občinski svet, naj se javijo predvsem spretni vlomilci, in izrecno zagotavlja, da ne bo poizvedoval po preteklosti ljudi, ki se bodo javili. Morda je cela storija celo resnična.

+ Obrt, ki ne nese. Njujorski rabelj meni, da dobiva premalo plače in je zato demisijski. Za eno eksekucijo, ki jih vrši z elektriko dobi 150 dolarjev. Ko bi jih kaj veliko bilo, bi pri tem še izhajal, pa jih je na leto povprečno le deset. Tudi londonski se je pritožil, da dobi premalo — 10 šterlingov. Pariški je zaman prosil, da bi mu povišali plačo.

DRUŽABNIK

se sprejme z večjim premoženjem. Zasiurana eksistenca. - Naslov pove uprava lista pod št. 825.

KNJIGOVODJA-

KORESPONDENT

perfekten bilancist, zna jezike: slovenski, srbohrv. in nemški, išče takoj primerne službe, tudi na deželi. — Ponudbe pod: »Marjan« upravi lista.

Trgovska MOČ

popolnoma samost., z znanjem knjigovodstva in korespondenca, z dobrimi priporočili in do 10.000 kavcije, sprejme mesto vodje kakega oddelka ali pa vodje podružnice pri kakršnokoli trg. podjetju v mestu. — Ponudbe pod: »Samostojen« na upravo.

MLADA GOSPODIČNA

želi službe kjerkoli. Najraje pri kakšni šivilji, kjer bi lahko pomagala v prostem času pri šivanju. — Imam svoj stroj. - Naslov v upravi lista pod št. 816.

Izurjena šivilja

zmožna vsega dela, gre šivat na dom in sprejme delo na doma. - Naslov v upravi lista pod št. 818.

Išče se organist

ki je vsestransko izvežban in sposoben voditi godbo, obenem se pa razume tudi na kmet. gospodarstvo (njive in vinogradi). Za orgljanje 500 Din mesečne plače (poleg izred. pristojbin), za ekonomijo pa poleg stanovanja s kurjavo in razsvetljavo, letno 15 met. stotov pšnice in 3 hl vina. Ponudbe sprejema uprava pod: »Organist 800«.

Služkinjo

izkušeno, sprejemno vsled bolehnosti, ki zna dobro šivati in kuhati. - Hrenova ulica 19, prtl.

Trgov. pomočnik

specer. stroke, se sprejme. Biti mora mlad Slovenec, ki je ravnokar dovršil pouk. - Oglaš naj se pisмено. J. Zagorčnik, Zagreb, Selaka cesta 32.

Kovaški VAJENEC

močan, poštenih staršev, se sprejme. - Jožef Kunstler, Ljubljana, Lepi pot št. 1.

Zaseb. detekt. zavod

vrši zaupno poizvedbe, opazovanja, zasledovanja itd. v najrazličnejših zasebnih zadevah. - Ivan Toplikar, višji krim. nadzornik v pokojni, Rimska cesta 9, Ljubljana. 770

MLAD FANT

nekadilec, prost vojaščin, nekaznovan ter prim. izobražen in dober računar, išče primer. službo, najraje v kakšni trgovini ali skladišču. Vajen tudi konj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 786.

Sprejme se takoj 6 do 8

prvovrstnih in izučenih

prizezovalcev

kakor tudi večje število čevljar. pomočnikov v tovarni Carl POLLAK d. d., Ljubljana.

ODDA SE SLUŽBA

cerkvenika

pri kapiteljski in mestni župni cerkvi v Novem mestu. Nastop 1. marca t. l. — Pojasnila daje »Mestni župni urad« v Novem mestu. 661

PRODAJALKA

(manufakturnistinja) dobra in zanesljiva moč, želi premeniti službo. - Več v upravi pod št. 765.

Francoščino in nemščino

poučuje temeljito dipl. učiteljica. - Ponudbe na upravo pod Boulevard 741.

Klobučarski vajenec

se sprejme takoj pri Franc Bernik, klobučarstvo — Spodnja Šiška, Slovenska cesta. 783

UČENEC

kateri ima veselje učiti se mlinarske obrti ter mora biti 16—17 let star, iz dobre hiše in z dobrimi šolskimi izpričevanji, se sprejme pri Antonu LAH, umet. valjični mlin, ZGOR. POLSKAVA pri Praderskem, 203

Prodajalka

mešane stroke, zmožna knjigovodstva in vseh pisarniških del, želi službo. - Cenj. ponudbe upravi lista pod Dobra moč 767.

Trgovski POMOČNIK

vojaščin, prost, za večjo manufakturno in specer. trgovino na deželi, SE IŠČE. - Ponudbe s prepiši spričeval in z zahtevo plače pod: »Na deželo 1926« upravi »Slovenca«

DOBRA IN SKRBNA

SAMO-STOJNA kuharica in gospodinja išče mesta v kršč. hiši. - Naslov v upravi lista pod št. 196.

Učenca

sprejem v trgovino z meš. blagom v Ljubljani. Ponudbe na upravo pod št. 767.

IZJAVA.

Ivana Požlep, tovarn. delavka, stanujoča na Gl. n. c. ni identična in niti ne pozna Johane Požlep, podpisane v preključu dne 5. t. m. v »Slovenca«. - Požlep Ivana. 815

Zahvala.

Za vse čestitke, ki sva jih prejela povodom naše poroke, se toplo zahvaljujemo. Krnica pri Gorjah. 4. februarja 1926. BERNARD POTOČNIK - IVANA BURJA POROČ. POTOČNIK. 839

Kletarja

kateri je obenem SO-DAR, treznega in marljivega, sprejme takoj EMERIK ZELINKA, veletrgov. žganja, Ljubljana — Šiška, Celovška c. 34. — Istotam se kupujejo prazne steklenice.

POZOR.

ZENINI IN NEVESTE!

ZIMNICE

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in tapetniške izdelke, dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma). 203

Išče se za posestvo na

deželi VRTNAR, izurjen v vrtnarstvu in vešč. sadjereje, z dobrimi dolgotrajnimi spričevanji. Prodajo tudi popolnoma nov AMBI-STROJ z vsemi pripravami za izdelavo strešne cementne opeke (Falziegelmaschine). Več se izve pri Franc Urbanc, Ljubljana, Sv. Petra c. 1.

STROJNIK

izurjen v ključavničarstvu, samost. moč, išče mesta. Naslov v upravi lista pod št. 829.

DEKLICA

z dežele, prosta sole, pridna in poštena, se sprejme v službo z vsjo oskrbo. Ponudbe upravi pod: »Stalno 853«

Mehanično umetno vezenje

zastorov, pregrinj, perila, monogramov, oblek itd., fino belo in barvasto entanje, ažuriranje, predtiskanje Matek & Mikeš, Ljubljana, Dalmačinska ulica št. 13

Edino brezkonkurenčno podjetje, najfinišna izvršitev,

najnižje cene in najkvalitetnejša postrežba.

STANOVANJE

Lepa, solnčna, velika soba s kuhinjo in pritlik. po zelo nizki ceni, 1. nadst., v Ljubljani, se zamenja za večje radi pomanjkanja prostora. Selitev sam prevzamem. Ponudbe na upravo lista pod »Zračno stanovanje«. 769

Kupim HIŠO

ali prostor. vilo z velikim vrtom in nizki najemnini v Ljubljani. - Dopis prosim pod »Prometni kraj« na upravo »Slovenca«.

Prodaj HIŠO

s trg. lokali in stanovanji v nizki najemnini v sred. Ljubljani. - Dopise prosim pod »500.000« na upravo »Slovenca«.

ČAJNO MASLO

»Jagoda«, ementalški sir la in izvrstno

KUHANO MASLO

dobite najceneje pri Združenih mlekarinah v Ljubljani, Maistrova ulica 10.

Pletilni stroj

št. 10/33, popolnoma nov, se prod. - Naslov pove uprava lista pod št. 782.

STALNE SLUŽBE

išče gospodična, zmožna vseh pisarniških del in trgovskega knjigovodstva. Dosedaj je službovala kot prodajalka in knjigovodkinja pri večji tržnici štiri leta. Išče mesta kot prodajalka ali kot pisarniška moč. Gre tudi na deželo. Plača postranska stvar. - Cenj. ponudbe na upravo pod: Knjigovodkinja 828.

Kuhinjsko emailirano

posodo

vseh vrst in dr. potrebščine, dobite najceneje pri tržnici: A. VICEL, Maribor, Glavni trg št. 5.

Modna šivilja

MARIJA KMEČ

LIUBLJANA

Beethovnova ulica 9/II.

Redka prilika!

Partija novih ŠIVALNIH STROJEV po zelo nizki ceni naprodaj. — F. BATJEL, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 340

Boljši MESAR

išče v Semicu v bližini cerkve ob gl. cesti. HIŠO ali gradb. prostor z vrtom ter prostorom za hlev in ledenico. Cena stranska stvar. Plačilo takoj. — Ponudbe upravi pod: »Podružnica št. 811«.

BENCIN-MOTOR

kupim, dobro ohranjen. 4—6 HP Ponudbe na N. Pastinek, Sevnica o. Savi.

Skladišče

prostorno, štiri oddelki, se ODDA. Ribja ulica 1.

POSOJLO

proti vknjižbi iščem. — Obresti event. mesečno. Ponudbe na upravo pod: »VARNO«.

ČEVLJE na OBROKE

drž. in zaseb. nameščenec daje najceneje »VOIKA« — Ljubljana, Krekov trg 10. 834

Naprodaj posestvo

5 oralov zemlje, zidano poslopje z lepim sadonosnikom, blizu kolodvora. Več pove Franc Poljšak, Podboj, Poljšane. 838

PISALNI STROJ

»Mignon«, dobro ohranjen se po ugodni ceni prod. Ogleda se v trgovini FR. JAPELJ, Šiška, Celovška cesta št. 43. 822

KLAVIR

zelo dobro ohranjen, dober glas, se radi razmer ceno prod. Naslov pri upravi lista pod št. 827.

KLAVIRJI!

Tovarna klavirjev in zaloga prvovrstnih instrumentov različnih vrst, kakor tudi last. izdelkov. Poseb. oddel. za popravila. Za »Glasb. Matico«, »Konservatorij« i. dr. institute izvršuje popravila moja trdka. Točna postrežba, zmerna cena. — Na obroke! - Izdelovalec klavirjev R. Warbinek, Hilšerjeva ulica 5/L

ŠIVALNI STROJ

za Din 400.— naprodaj. Naslov v upravi: št. 830!

ORLOVSKI KROJ

dobro ohranjen, prod. J. Sitar, Ljubljana, Poljanska c. 19 (I. nadst.) za 350 Din

POHISTVO!

moderno vsakovrstno, po nizkih cenah, tudi na obroke, nudim in vam na ogled. Matija ANDLOVIC mizarstvo, zaloga pohištva Ljubljana, Vidovdanska 2 Celie, Krekov trg.

Kdo da več

za priporočilo svoje trdke ali podjetja v kakem časopisu, kakor bi bilo to v skladu z uspehom, ki ga je dosegla reklama, naj bo uverjen, da je temu ponajveč vzrok napačno izbran način reklame. Zato je neobhodno potrebno, da se vsak trgovec ali obrtnik, pa tudi vsakdo, ki kaj kupuje ali prodaja, obrne poprej na upravo našega dnevnika in zahteva podrobnih pojasnil in proračun. Stranka si pri tem prihrani trud in stroške in se obvaruje čezte večje škode.

Stanovanjska HIŠA

visokoprtilna, v bližini glav. kolodvora v Ljubljani, s 6 sobami, vsemi pritliklinami in 1800 m² sveta, se poceni prod. - Ponudbe pod: »Pocen« št. 757 na upravo lista.

Hiša naprodaj

zidana, z opeko krita, 3 stanovanjski prostori, 2 kleti, veliki sadni vrt, ob glavni cesti, 10 min. od kolodvora Šk. Loka. Cena in kupni pogoji se izvedo pri lastniku F. ZAKOTNIK, Dorlarje št. 19, pošta Škofja Loka. 817

Pupa za šivilje

skoraj nova, se prod. po nizki ceni. - Cerkevna ulica št. 15/L 821

Ali že veš

da lahko kupiš različno blago za obleke najugodnejše v trgovini

Ivan Krošelj

Kette-Murnova (Martino-va) cesta št. 15.

Vrt v Ljubljani se od- da v najem.

Naslov v upravi pod št. 789.

JEDILNICA se prod.

po nizki ceni. SAJOVIC, Škofja ul. 13 - dvorišče. Naslov v upravi št. 819

ZIVINOZDRAVNIK

P. MIKLAVČIČ

stanuje od 1. februarja t. l. dalje v Mariboru, Beograjska 8 (tik artilerijske vojašnice).

Svilene in spomladanske

klobuke

od 120 Din naprej priporočamo modni salon M. JEGLIČ, Ljubljana, Slomškova ulica 27. 758

5 pisarn. SOB

lepih, v II. nadst., odda takoj skupno ali posamič Pokojniški zavod, Ljubljana, Gledališka ulica.

Pozor, podjetniki, trgovci!

Proda se po nizki ceni

FORD AVTO

pob. tor. z luksuz kariserijo, v brezhibnem stanju. Ogleda in preizkusi se. - Vodovodna cesta 281/L, vila »Donava«, Sp. Šiška.

Prodaj čebele

2 romičarja in 4 A.-2. panje. — A. ROBIČ, Zirovnica, Gorenjsko.

Dobro ohranjen

LANDAUER - VOZ

po zelo ugodni ceni naprodaj. Poizve se v trgovini Ivan Perdan, naslednik, Ljubljani, Krekov trg

Prodaj osebni auto

znamke »Opel«, popolnoma ohranjen s 4 najnižimi sedeži, za 25.000 Din. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 524.

12 vinskih SODOV
od 600 do 700 litrov, do-
bro ohranjenih, prodam.
Kje, pove uprava lista
pod številko 781.

Otomane afrik mo-
droci, žim-
nice, kakor tudi vse druge
tapetniške izdelke po
znatno znižanih cenah nudi
Fran Jager, tapetnik
Ljubljana, Kolodvorska ul. 27
Popravila se solidno in
najceneje izvršujejo

J. Stjepušin
Sisek
priročna boljša,
plamburice, 122
litre, struna,
telo in vse
potrebščine
za vsa
glasbila
Odklepan
na pariški
razstavi
Ceniki franko.

LOKOMOBILI
Wolf-Lanz do 600 HP
tovarniško novi ali ge-
neralno popravljene s
tovarniškim jamstvom
tudi v najem
motorji na sesalni plin,
Diesel-motorji
bres kompresorja,
motorji na surovo olje.
Generalno zastopstvo
tovarna za motorje
DARMSTADT
mlinski stroji,
transmisije.
Poglejte naše skladišče!
Plačilne polajšave.
Kompletna montaža.
Brača Fischer d. d.
Zagreb Pantovčak 11b.

Proda se:
1 landauer. - 2 tovarna
avta zn. Büsing. - 1 mo-
torno kolo B. S. A. 3 1/2
PH. - 4 stroje za mešanje
betona. - Vozičke za polj.
železn. (Plateauwagen). -
Kopalno peč. - 1 avtom.
ogrevalnik za vodo na
plin. - 1 izračni kompres-
or za vrtanje kamna na
ročni pogon. - Sidra za
tadje po 70-kg teže. —
Vprašanja na upravo li-
sta pod »PRILOŽNOST-
NA PRODAJA«. 794

Premog, drva, oglje, briketi in koks.
»ILIRIJA«, Kralja Petra trg 8, Ljublj. - Tel. 220

HIŠA se proda
poceni, lepa in dobro zi-
dana, v sred. mesta Me-
tlike, z lepo veliko tera-
so, ob drž. cesti. - Več
pove **Niko HRANILOVIČ**,
veleposestnik v Metliki.

Zahvala. Za vse dokaze iskrene-
ga sočutja ob smrti na-
šega ljubega očeta, gospoda
Ferdinanda Bradaška
kakor tudi za čašče spremitvo na
njegovi zadnji poti, se vsem najtopeje
zahvaljujemo.
Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.
Za mnogobrojne izraze iskrenega so-
čutja ob smrti naše nepozabne soproge,
hčerke, sestre itd.
Nežike Korošec ro. Steblovnik
izrekamo vsem najpristranejšo zahvalo.
Posebno se zahvaljujemo mil. g. opa-
tu in drugim gg. duhovnikom celjske
župnije za tolažilne obiske ob času
težke bolezni predrage pokojnice in za
spremitvo pri pogrebu, darovalcem
krasnih vencev in cvetja ter vsem, ki
so jo v tako častnem številu spremili
na zadnji poti.
Celje, dne 3. svečana 1926.
Žalujoči soproga **Valent. Korošec**
in rodbina **Steblovnik**.

Pozor pred manjvrednim tujezemskim blagom!
Zahtevajte pri nakupu edinele domači prvovrstni, garantirano 10/15 odstotkov
fosforne kisline vsebujoči in v vodi raztopljeni
Superfosfat znamke „Danica“
Najboljša kakovost in brezkonkurenčne cene! Pazite na znamko „Danica“, ka-
tero nosi vsaka originalna vreča!
Naročila sprejema:
„DANICA“ d. d. za kem. proizvode, Zagreb. Zastop: Ljubljana, Poljanski nastp 48.
Cuvaite se tujih manjvrednih izdelkov!

Advokat dr. Konrad Vodusek
naznanja, da je preselil svojo odvetniško pi-
sarno v Tavčarjevo (Sodno) ulico šte. 10,
pritličje, levo — 2. vrata.

Zakaj?
Zato!
opažate, da se Vašemu
podjetju od strani občin-
stva posveča mnogo manj
pozornosti, kot ste prič-
kovali v začetku?
ker se premalo ali pa
morda celo nič ne poslu-
žujete reklame v časopisu.
Poskusite in prepričali se
boste o resničnosti reka:
Kdor ne oglašuje,
ne napreduje!

Visoka provizija.
Iščejo se zanesljivi POTNIKI
ki potujejo v južne kraje, kateri bi prevzeli še
en predmet proti visoki proviziji. — Naslov pove
upravnistvo »Slovenca« pod šte. 780.

Delniška družba
potrebuje za Ljubljano korespondentino s
popolnim obvladanjem slovenskega, nemškega
in madžarskega jezika. Stalno mesto. Nastop
takoj. Oferte je poslati na upravo lista pod
»Korespondentinja« šte. 779.

LJUDSKA POSOJILNICA
registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani
obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri,
vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje
prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači,
zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. - Poleg jamstva,
ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno pre-
moženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z
neomejenim jamstvom za vloge vsi člani in vsem svojim
premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.
Hranilne vloge znašajo nad 20 milijonov kron

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
prodaja
PREMOG iz slovenskih
premogovnikov
vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava
na debelo
Inozemski premog in koks
vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čelo-
slov. in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog,
črni premog in briquete
Naslov: Prometni zavod za premog d. d.
v Ljubljani, Miklošičeva cesta šte. 15. II.

Lipski pomladni
velesojem 1926
Splošni velesojem od 28. februarja do 6. marca
mobilija, reklama, knjige, čevlji in usnje, tobak, umetnine itd.
Tehnični velesojem od 28. februarja do 10. marca
elektrotehnika, železo, stroji vseh vrst itd. itd.
Tekstilni velesojem od 28. februarja do 4. marca
Razstava umetne slike od 28. februarja do 10. marca
Brezplačni vizum — 33 1/2% popusta na železnicah v Nemčiji
Pojasnila daje častno zastopstvo **Stegu in drugi, Ljubljana.**
Dunajska cesta 1 b Telefon št. 925

Trgovska banka d. d., Ljubljana
Podružnice: Maribor, Kamnik, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Konjice, Slovenjgradec
Dunajska cesta šte. 4 (v lastni stavbi)
Kapital in rezerve okrog Din 19,500.000—
Izvršuje vse bančne posle natančneje in najhitreje
Ekspozitura: Prevalje
Brzojavke: Trgovska
Telefoni: 139, 146, 458

Otroka kapitana Granta.
(Potovanje okoli sveta.)

Francoski pisatelj Jules Verne. — Poslovenil A. B.
— In tvoji tovariši?
— Moji tovariši so prav tako Angleži kakor jaz sam. Popotniki smo, ki se jim je razbila ladja. Če že hočeš vedeti, mi se nismo udeležili bojev.
— To me ne briga! je odgovoril surovo Kara-Tete. Vsak Anglež je naš sovražnik. Tvoji ljudje so napadli naš otok! Tvoji ljudje so požgali naše vasi!
— In grdo so ravnali! je odgovoril Glenarvan z resnim poudarkom. Pravim ti tako, ker tako mislim, in ne radi tega, ker sem tvoj vjetnik.
— Čuj, je povzel Kajkumu, Tohonga, veliki duhovnik Nui-Atua, našega boga, je padel v roke tvojih rojakov; belokožci ga imajo vjetega. Naš bog nam ukazuje, da ga odkupimo, da mu rešimo življenje. Hotel bi ti iztrgati srce, rad bi, da bi bile tvoja glava in glave tvojih tovarišev za vse večne čase nataknjene na tistih-le kolih! Toda Nui-Atua je govoril. Doslej se je Kajkumu še zadrževal. Po teh besedah pa se je začel tresti od jeze. Na obrazu se mu je zarisala divja besnost.
Po nekaj trenutkih se je umiril in dodal kar mogoče mrzlo:
— Ali misliš, da bodo Angleži hoteli dati našega Tohonga za tvojo osebo?
Glenarvan se je obotavljal z odgovorom in pazljivo motril maorskega glavarja.
— Ne vem, je dejal po kratkem pomisleku.
— Govori, je povzel Kajkumu. Ali je tvoje življenje vredno toliko kakor življenje našega Tohonga?
— Ne, je odgovoril Glenarvan, ker nisem niti glavar niti svečenik.
Paganel je kar ostrmel pri tem odgovoru. Začuden je pogledal Glenarvana, če se mu ni zmešalo. Tudi Kajkumu je bil videti presenečen.
— Torej dvomiš?
— Ne vem, je ponovil Glenarvan.

— Ali te tvoji ne bodo hoteli izmenjati za našega Tohonga?
— Mene samega? Ne, je ponovil Glenarvan. Nas vse skupaj že mogoče.
— Pri Maorih velja glava za glavo, ga je opomnil Kajkumu.
— Ponudi najprej v izmeno za vašega svečenika ti dve ženi, je dejal Glenarvan in pokazal s prstom na gospo Heleno in na Marijo Grantovo.
Lady Helena je hotela skočiti k možu. Major jo je zadržal.
— Ti dve ženi, je nadaljeval Glenarvan in se spoštljivo priklonil gospe Heleni in gospodični Grantovi, sta v svoji domovini velike gospe.
Vojščak je mrzko pogledal na Glenarvana. Huden nasmeš mu je zaigral okrog ust, toda takoj ga je potlačil in odgovoril z glasom, ki je kazal, da se je le s težavo premagoval:
— Ai res misliš, da boš goljufal Kajkuma z lažnjivimi besedami, prokleti Evropejec? Ali misliš, da Kajkumove oči ne znajo čitati v srcu?
Pokazal je na lady Heleno:
— To je tvoja žena! je dejal.
— Ne, sedaj je moja žena! je zavpil Kara Tete. Pri teh besedah je glavar odpehnil vjetnike in položil roko na rame gospe Helene, ki je pri tem dotiku prebledela.
— Edvard! je kriknila nesrečna žena vsa zmedena.
Ne da bi spregovoril besedico, je Glenarvan vzdignil roko. Počil je strel, in Kara-Tete se je zgrudil mrtev.
Pri streli so se iz vseh hiš pokazale začudene glave. V hipu je bila vsa vas nabito polna divjakov. Sto rok se je dvignilo nad nesrečne vjetnike. Glenarvanu so v trenutku zviili revolver iz rok.
Kajkumu je premeril lorda s čudnim pogledom; nato je položil eno roko na morilec, z drugo pa je odganjal besno tolpo, ki se je valila na popotnike.
Konečno je njegov glas prevladal v hrušču:
— Tabu! Tabu! je klical.
Pri teh besedah je množica nenadoma obstala

kakor okamenela. Glenarvana in tovariše je rešila neka nadnaravna sila.
Par trenutkov pozneje so jih odpeljali nazaj v Vane-Atuo, ki je bila njihova ječa. Toda Roberta Granta in Jakoba Paganela ni bilo več med njimi.
Dvanajsto poglavje.
Pogreb maorskega glavarja.
Kajkumu je bil hkrati glavar in svečenik, kar ni na Novi Zelandiji nič izvanrednega. Ker je bil torej tudi duhovnik, je lahko raztegnil na osebe ali stvari, ki jih je hotel varovati, vražno moč svojega tabuja.
Tabu, ki je znan pri vseh plemenih polineškega prebivalstva, ima za neposredno posledico, da se nihče ne sme dotikniti začarani osebe ali razbiti začarani predmet. Maorska vera uči, da bi jezno božanstvo hipoma usmrtilo svetoskrunca, ki bi si predrznil prelomiti svet tabu. V slučaju pa, da bi masčevalno božanstvo ne prišlo o pravem času kaznovat hudodelca, bi duhovniki brez dvoma ne pozabili takoj ga umoriti.
Tabu rabijo glavarji zelo radi v svojo korist, če že ni naravni tabu. Divjak je začaran večkrat za par dni, tako na primer, če si je odstrigel lase ali če so ga tetovirali, kadar gradi čoln ali hišo, kadar je na smrt bolan ali mrtev. Če po nekaj preveč ribarijo in je nevarnost, da ribe izginejo, jih proglasi glavar za tabu. Tak tabu je zelo koristna in gospodarska odredba. Če se hoče glavar znebiti vsiljivih gostov, postane njegova hiša tabu. Če hoče imeti sam ves dobiček od tuje ladje, ki je pristala v njegovem območju, naredi ladjo za tabu. Če se mu je zameril evropski trgovec, zopet proglasi vse njegovo blago za tabu. Ta prepoved bi bila torej nekoliko podobna nekdanjemu »veto« kraljev.
Če je na kakem predmetu tabu, tedaj se ga nihče ne sme dotikniti brez kazni. Kadar ima divjak nad seboj tabu, za nekaj časa ne sme jesti skoro nobene jedi. Ko se je rešil nadležnega posta, se nekaj časa še ne sme dotikniti s prsti nobene jedi. Če je bogat, ga sužnji pitaajo, če je revež, mora pobirati jedi od tal z usti. Tabu ga je naredil za žival.

Priporočamo »Ljudsko knjižnico« v Jugoslavanski knjigarni v Ljubljani. 17 predvojnih zvezkov po nizkih cenah ter nova ilustrirana zvezka: 19. zv. Kazan. volčji pes, br. 18 Din, vez. 30 Din. 20. zv. Kralj gorā, br. 18 Din, vez. 30 Din. — KOL

Prva žebijarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamnigorici

Pisma: Žebijarska zadruga, Kropa (Slovenija) Brzojavke: Zadruga Kropa Telefon interurban: Podnart 2

Žebli za normalne in ozkotirne železnice — Žebli za ladje, črni ali pocinkani — Žebli za zgradbe, les ita. — Žebli za čevlje — Spojke za oare in pruge — Spojke za ladje in splave — Železne brane — Kljuge za podobne, zid, cevi, žlebove ita. — Vijaki z maticami — Podipžne pločice — Matice — Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa ita. — Vijalni čepi — Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje — Ilustrovani ceniki na razpolago

Izdeluje lahke transmisije.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Popravlja strokovniško gospodarske stroje in opreme za vodne žage in mline.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Dr. Miroslav Lukan

konces. pravni zastopnik v vseh panogah državne uprave, posredovalnice privatnih poslov, informacijski biro

naznanja

da je preselil svojo pisarno na

Dunajsko cesto št. 2911.

v hišo Gospodarske zveze.

Zastoni

dobite danes žal prav malo ali nič, vendar pa morete že za 3 Din naročiti znesek 3 Din ali oglas za Slovenca, ako ne obsega nad 6 besedi. — Malo večji oglasi od 5 Din dalje. Več o tem pove cenik za oglase, ki ga brezplačno pošlje vsakomur upravištvu

Framag

stroji za parkete
kopirni stroj za cevjar. kopita
mizarski stroji
opreme žag

Gubisch

Samoprodaja HCH. WEISS,

WIEN, X., Laxenburgerstrasse 75a.

Lastnik trdke obišče sredi februarja svoje cenjene odjemalce v Jugoslaviji in prosi interese. ki jim je zaželjena ponudba in obiski brez vsake obveznosti, da mu naznanijo svoje naslove.

Ilustrirani Slovenec 1925

Nekaj posameznih števil letnika te ilustrirane priloge je še v zalogi. Kdor si želi popolniti letnik, naj naznanj upravi „Slovenca“ manjkajoče številke. Znesek po 1 Din za izvod se lahko pošlje v znakah

Proda se

na lepem trgu v Ljubljani lična

STANOVANJSKA VILA

za jako ugodno ceno. Naslov v upravi pod št. 801.

Bukovih HLODOV
lepih, ca. 3 vagone, proda Franjo GROBOVŠEK, Novo mesto 89. 802

Več SPALNIC

modernih in masivnih, iz trdega lesa, politiranih, prodam. Cena od 3300 do 4500 Din. — Naslov pove uprava lista pod št. 813.

Dober glas gre v mesta in dežele,
Ter tudi k nam so novice te prispale,
Da kupiš manufakturno blago dobro in po ceni
V mestu Celju tam pri nemški cerkvi.
Ako nisi bil tam se osebno.
Glej, da zapomniš si za vedno,
Da v Celju je mnogo raznih trgovin
A najceneje kupiš edino le pri Valentin Hladin.

Telefon št. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 185 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)
Ljubljana
Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 740 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sošiča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen
Hranilnica da e noso ila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

ZLATOROG terpentinovo milo

ta neprekosljiva sestava mila in terpentina vsebuje pristno zlato!

V vsaki tisočeri komad je vtisnjen pristen zlatnik, ki čaka srečnega kupca. Kupite takoj komad tega idealnega mila, mogoče najdete tudi Vi zlatnik!

Podpisana se zahvaljujem
Prim. Dr. MIRKO ČRNIČ-U

špecialistu za kirurgijo v Mariboru — za vestno operacijo, ki se mu je vključil moji starosti in oslabelosti izbornu posrečila ter ga tem potom najtopleje priporočam. Zraven tega izrekam zahvalo tudi č. sestram za oskrbo v bolnici, posebno sestri Idani in sestri Mercedes. — IVANA PALUC, v Brengovi pri Sv. Antonu v Slov. gor.

NI VSE ZLATO

kar dobite iz inozemstva! — O tem se lahko prepričate, ako primerjate izdelke in cene poslovnih knjig

knjigovoznice R. T. D. v Ljubljani

Kopitarjeva ulica št. 6/II in pa tuje blago.

STROJNIK za parni stroj

ki bi obenem nadzoroval ključavničarski oddelek za tovarno v Ljubljani. Reflektira se samo na prvovrstne moči z dobrimi referencami, ki so zmogljive samostojnega popravila strojev. — Ponudbe pod: „Zanesljiv“ št. 807 na upravo lista.

Kr. glavna carinarnica I. reda v Ljubljani.

Oglas.

Dne 9. februarja 1926 ob 10 dopoldne se bo prodalo NA JAVNI DRAŽBI v »A« skladišču carinarnice 82 kg raznega svilene, bombažnega in volnenega blaga en gros in detaljno. 837

Za postni čas in velikono. dobo

priporoča »JUGOSLOV. KNJIGARNA cerkvenim zborom:

ADAMIČ K.: Velikonočni napevi za mešani zbor. Part. 16 Din, glasovi po 6 Din.

FAIST: 10 cerkvenih pesmi za mešani zbor. Part. 20 Din, glasovi po 4 Din. Zbirka obsega poleg drugih napevov tudi več velikonočnih.

FOERSTER: 12 cerk. pesmi za meš. zbor, 12 Din. Cantica sacra, III. del, za moški zbor, cena 30 Din.

FOERSTER: Lamentacije in Očitjanja, za mešani zbor, 8 Din.

GRUM: Odpevanja pri lavretanskih litanijah, za mešani zbor, 16 Din.

HLADNIK: Velikonočne pesmi in Regina coeli, za mešani zbor. Part. 8 Din.

HRIBAR: Postni in velikonočni napevi za mešani zbor. Part. 26 Din, glasovi po 8 Din.

KIMOVEC: Rihar renatus, za mešani zbor. Part. 24 Din, glasovi po 8 Din. — Obsega tudi več postnih in velikonočnih pesmi, med temi tudi en križev pot.

PREMRL: Godovnice, 17 Marijinih pesmi za mešani zbor. Part. 16 Din, glasovi po 6 Din. — Obsega tudi 2 lepi pesmi žalostne M. B.

PREMRL: Slava sv. Križu. Postne pesmi za mešani zbor. Cena 14 Din.

SICHERL - PREMRL: Velikonočne pesmi za mešani zbor. (Riharjevi, Vavknovi, Cvekovi in drugi napevi.) Part. 30 Din, glasovi po 4 Din.

Oklic dedičev dr. Weiss-a.

Zakoniti dediči po dne 28. januarja 1923 umrlem generalnem tajniku Trboveljske premožekopne družbe, g. DR. MORITZ WEISS, so na podlagi raznih izjav pokojnika prepričani, da je v Ljubljani zapustil oporoko, ki jo je tam izročil v shrambo v kak safe ali pa v kako blagajno. Dediči so v posesti ključev stare Wertheim-Wiese blagajne. Dediči prosijo tedaj za kako obvestilo banke, notarja ali druge osebe, ki se nahajajo v posesti oporoke pokojnika in ki morda niso zvedeli o njegovi smrti. — Vsakteremu, ki o tej zadevi more vedeti resnično pojasnilo, zjamči se primerna nagrada. — Dopisi naj se naslovijo izključno na naslov vdove in otrok pokojnika, DUNAJ, III. — SALESIANERGASSE 5. 778

Zadružna gospodarska banka d. d.

Brzo av. naslov: Gospobanka

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57. 470 in 979

Račun poštino ček. urada št. 11.945

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novisad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik.

Ekspozitura: Bled

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000—, vloge nad Din 200.000.000—

Trgovski krediti, eskompt menic, lombard vrednostnih papirjev, Sales deposits, nakup in prodaja valut in deviz, vloge na tekoči račun in vložne knjižice. — Direktne zveze z vsemi svetovnimi bankami.

Izvršuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. — Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.